Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29 ЛІСТАПАДА 2018 г. ЧАЦВЕР № 230 (28846)

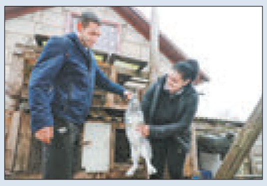

У ВЁСКУ — ПА ШЧАСЦЕ І КЛОПАТЫ

Сямейная газета

НЯНЯ Ў ДАПАМОГУ: КАЛІ І КАМУ

Сямейная газета

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір СІЗОЎ, намеснік старшыні канцэрна «Белнафтахім»:

«У нас у якасці стратэгіі абрана паэтапнае павышэнне цэн на паліва. Мы адсочваем змяненне сітуацыі на рынку, тое, як гэта ўплывае на эканоміку нафтаперапрацоўкі, адсочваем сітуацыю са змяненнем курса. Таксама на нас аказвае ўплыў падатковы складнік. Зыходзячы з гэтых фактараў, менавіта паэтапна змяняецца і кошт на нафтапрадукты».

Мастацтва ў шакаладзе

Фота БелТА.

У віцяблянкі Наталлі ЦАПУК незвычайнае хобі: з дапамогай шакаладу яна стварае жывапісныя палотны. Нядаўна ў музеі-сядзібе І. Рэпіна «Здраўнёва» прайшла яе персанальная выстаўка, на якой было прадстаўлена больш за 30 шакаладных карцін.

КОРАТКА

• Прафсаюзныя прававыя прыёмы 29 лістапада праходзяць у сельскіх населеных пунктах і аграгарадках.

• **Першы ў Віцебскай вобласці эксперыментальны дом з электрычным ацяпленнем пабудаваны ў Лёзне.**

• Вонкавыя работы па аднаўленні паўночнай вежы і сцен Гальшанскага замка плануецца завяршыць да канца года.

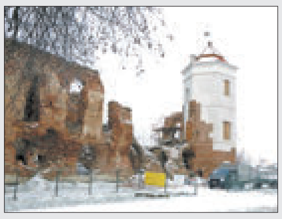

• **Узброеныя Сілы Беларусі плануюць прыняць на ўзбраенне да канца года чатыры зенітна-ракетныя комплексы «Тор-М2».**

• Забег Санта-Клаусаў упершыню пройдзе ў Мінску 15 снежня.

• **Рэгістратары ўдакладнілі адрасы ўсіх будынкаў для падрыхтоўкі базы перапісу насельніцтва Беларусі, які пройдзе ў 2019 годзе.**

Вандроўка патрыёта

Чым прыцягальны Глуск?

Карэспандэнт «Звязды» пра турысцкія выпрабаванні, мясцовыя рэліквіі і «слёзы» святой Валянціны Мінскай

Нашы турыстычныя вандроўкі па Магілёўскай вобласці працягваюцца. І няхай скептычна ўсміхаюцца аматары далёкіх падарожжаў, якія аддаюць перавагу шырока разрэкламаваным маршрутам. Маўляў, ну што там можна ўбачыць у гэтай беларускай глыбінцы. Дзесьці яны маюць рацыю, сапраўды, часцей даводзіцца задавольвацца прыгожымі краявідамі і легендамі. Але ж яны таксама наша спадчына. Мы працягваем вывучаць айчынны турыстычны патэнцыял і ацэньваць яго даступнасць. Вось, напрыклад, у Глуск з Магілёва ніколі не абернешся за адзін дзень. Чамусьці для адзінага рэйса выбраны не самы зручны час — 15.30. У Глуск аўтобус прыбывае вечарам. Каму гэта цікава? Дакладна не турысту. Але мы не шукаем лёгкіх шляхоў. А сёмай гадзіне раніцы едзем у маршрутцы на Бабруйск, а адтуль у 9.20 накіроўваемся ў Глуск. А палове на адзінаццатую мы ўжо на месцы.

СТАР. 13

Бюст двойчы Героя Савецкага Саюза С. Ф. Шутава.

Слова ў навуцы

ЦУДАДЗЕЙНЫ «СТВОЛ» ДРЭВА ЖЫЦЦЯ

Клетачныя тэхналогіі могуць здзейсніць рэвалюцыю ў лячэнні самых цяжкіх захворванняў

Калі свет упершыню пачуў аб паспяховых медыцынскіх эксперыментах з прымяненнем ствалавых клетак, гэта стала не проста сенсацыяй — цудам, які можна параўнаць хіба што з вынаходствам эліксіру маладосці. Асабліва ўражлівыя натуры на поўным сур'ёзе пачалі казаць аб надыходзе эры бессмяротнага чалавека. Бо цяпер, з захапленнем сцвярджалі яны, у лабараторных умовах можна вырасціць любы орган homo sapiens: ад воласа да пяткі. Аднак хутка высветлілася, што гэта толькі мары. Хоць і не безнадзейныя. Біялагічная навука сапраўды зрабіла апошнім часам такі істотны крок наперад, што дае нам усё больш падстаў для самых аптымістычных спадзяванняў. Выклікае гонар той факт, што Беларусь знаходзіцца сярод краін, якім удалося асвоіць найскладанейшыя тэхналогіі лячэння людзей на аснове ўласцівасцяў клеткі арганізма. Аб гэтым размова з дырэктарам Інстытута біяфізікі і клетачнай інжынерыі Нацыянальнай акадэміі навук Андрэем ГАНЧАРОВЫМ.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

18230

ЗВЯЗДА
Да чытача з любоўю!

СЯБРОЎ У НОВЫМ ГОДЗЕ НЕ МЯНЯЮЦЬ!

Ідзе падпіска на «Звязду» на І квартал і І паўгоддзе 2019 года.

Заставайцеся з намі — будзе цікава!

Год малой радзімы

ДЗЕ РАСПРАЎЛЯЮЦЦА КРЫЛЫ

Таццяна ГАГАКАВА, начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Брэсцкага аблвыканкама:

— Мы жывём і працуем на сваёй зямлі, шмат робім на яе карысць штодзённа. Але Год малой радзімы і наступныя два гады пад гэтым знакам становяцца нагодай сканцэнтраваць увагу на многіх канкрэтных аспектах, з любоўю паглядзець на асобныя гарады, вёскі, мястэчкі, а таксама звярнуцца да сваіх каранёў, гісторыі роднага краю, успомніць знакамітых землякоў.

Многаму з пералічанага паспрыяла падрыхтоўка да Дня пісьменства ў Іванаве. Мясцовасць наогул багатая на імёны, гістарычныя постаці, знакавыя фігуры. Гэта малая радзіма Напалеона Орды, калыска роду Дастаеўскіх, месца нараджэння цэлай плеяды творчых асоб. Яшчэ раз упэўніліся ў гэтым, калі рыхтавалі да свята зборнік «Людзі Янаўскага краю», а таксама праводзілі канферэнцыі і літаратурныя чытанні па творчай спадчыне знакамітых землякоў.

Асабіста для мяне выраз «малая радзіма» цяпер асацыюецца з невялікімі, але дагледжанымі вёскамі і пасёлкамі. Такіх у нас большасць. Літаральна нядаўна давялося працаваць з членамі дэлегацыі Іркуцкай вобласці. Госці ў адзін голас адзначалі нашы чысціню і парадак. Апошняе, як вядома, даецца карпатлівай працай, вялікімі намаганнямі суайчыннікаў. За гэты год у нашай вобласці пасаджана больш за 19 тысяч дрэў, закладзены парк 1000-годдзя ў абласным цэнтры. Узяты курс на добраўпарадкаванне малых гарадоў. Сёлета да абласных дажынак прывялі ў парадак Высокае, на чарзе — Ружаны, якія папрыгажэюць налета.

Вельмі прыемна, што сёлета на кадастравую карту краіны нанесены 68 крыніц Брэстчыны. Спакон веку наш народ абагаўляў крыніцы з чыстай гаючай вадой. А крыніцай духоўнасці заўсёды служылі народная культура, традыцыі, спадчына. У вобласці зараз налічваецца больш за 2,5 тысячы помнікаў гісторыі, культуры, архітэктуры. У гэтым годзе ўстаноўлены помнік Тадэвушу Касцюшку на яго радзіме ў Мерачоўшчыне. Побач працягваецца рэстаўрацыя Косаўскага палаца Пуслоўскіх. Вядзецца далейшая распрацоўка аднаўлення палацавага комплексу Сапегаў у Ружанах. Ідуць рамонтна-аднаўленчыя работы сядзібнага дома Рэйтанаў у Грушаўцы Ляхавіцкага раёна. Варта згадаць і работу па захаванні нематэрыяльных каштоўнасцяў, напрыклад фэст «Жураўінавы край» на Століншчыне, які атрымаў статус міжнароднага, а таксама адраджэнне традыцыі роспісу па шкле на Пружаншчыне.

Хочацца адзначыць удзел моладзі ў мерапрыемствах і кампаніях Года малой радзімы. Сёлета ў Брэсце скончана адзіная ў краіне маладзёжная будоўля і ўрачыста адкрыты Маладзёжны патрыятычны цэнтр на тэрыторыі Брэсцкай крэпасці. Моладзь актыўна ўдзельнічае ва ўзвядзенні знакавых для Брэста аб'ектаў, такіх як «Заходні абход», Брэсцкі аўтавакзал. З іх узвядзеннем у эксплуатацыю малая радзіма трохсот тысяч брастаўчан стане яшчэ больш прывабнай і сучаснай.

А на імідж нашай малой радзімы працуюць, несумненна, важныя мерапрыемствы міждзяржаўнага і міжнароднага ўзроўняў, якія нярэдка ў нас адбываюцца. Не так даўно прайшла парламенцкая сесія Саюзнай дзяржавы, на чарзе — пасяджэнне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы. Сюды ж можна аднесці вядомыя культурныя, спартыўныя падзеі. Так, фестывалі «Белая вежа» і «Студзеньскія музычныя вечары» збіраюць штогод дзеячаў мастацтва з дзясяткаў краін.

Цікавых, памятных мерапрыемстваў, якія прайшлі сёлета на малой радзіме знакамітых землякоў, было нямала. Напрыклад, змястоўнай атрымалася імпрэза, прысвечаная 220-й гадавіне з дня нараджэння Адама Міцкевіча ў Баранавіцкім раёне. А прыкладам стаўлення да роднай мясціны можна назваць работу ўраджэнцаў вёскі Зарэчча Пружанскага раёна. Яны добраўпарадкавалі сквер у вёсцы, паставілі памятны знак, стойкі з партрэтамі 27 абаронцаў Айчыны, якія не вярнуліся з вайны. На ўрачыстасць з нагоды адкрыцця мемарыяльнага сквера прыехалі людзі з розных гарадоў і краін. Гэта стала не толькі днём ушанавання памяці, а святам яднання землякоў, святам любові і ўдзячнасці да сваёй мясціны, месца, дзе распраўляюцца і дужэюць крылы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Меркаванне

І ШТО ТЫ БУДЗЕШ РАБІЦЬ?

Суседскі канфлікт вачыма абываццеля

Падзеі ў Керчанскім праліве значна абвастрылі і так няпростыя адносіны Расіі і Украіны. У гэтай калонцы будзе мінімум палітыкі — толькі жыццёвая сітуацыя, у якой з-за таго, што адбылося, апынуўся наш карэспандэнт.

Хутка я іду ў адпачынак. Рашэнне для зімы не самае папулярнае, але вельмі доўгачаканае і жыццёва неабходнае. Сядзець у такую пару года ў Мінску — згубна для псіхікі, бо шэрасць і нестабільнасць надвор'я дадална не паляпшае настрой.

Вырашылі невялікай кампаніяй пад Новы год паехаць у Львоў. Прычыны? Віза — не патрэбна, горад — выдатны, атмасфера — казачная, грошы — для выезду за мяжу і праўда невялікія.

Ведаючы шчырую любоў беларусаў да Украіны, вырашылі не зацягваць: да сярэдзіны лістапада былі набыты чыгуначныя білеты туды, а авіябілеты — назад, не забыліся перавесці і перадаплату за кватэру. Здавалася, застаецца толькі грыўні купіць.

І тут адбываюцца вядомыя падзеі ў Керчанскім праліве. З'яўляюцца падрабязнасці, відэазапісы, каментарыі з двух бакоў. На самай справе журналіста даволі цяжка здзівіць — выяўляецца прафесійная дэфармацыя.

Таму і навіна аб магчымым увядзенні ваеннага становішча ва Украіне была ўспрынятая будзённа: на жаль, спрэчныя сітуацыі і рэакцыя на іх для сучаснага свету сталі дадзенасцю і нават штодзённасцю.

А вось пацвярджэнне ваеннага становішча ў літаральным сэнсе прымусіла ачуцца — гэта ж і мяне датычыцца! Далей былі прачытаны без перабольшання дзясяткі навін аб падрабязнасцях, каб разабрацца і зразумець, што рабіць далей.

Уважлівыя чытачы, якія сочаць за сусветным парадкам дня і здагадваюцца, да чаго я вяду сваё апавяданне, могуць перапыніць мяне: але ж ваеннае становішча ўведзена не на ўсёй тэрыторыі Украіны, а ў Вінніцкай, Луганскай, Мікалаеўскай, Адэскай, Сумскай, Харкаўскай, Чарнігаўскай і Херсонскай абласцях, а таксама ва ўнутраных водах Азова-Керчанскага праліва.

Сапраўды, той жа Львоў або Кіеў застаецца адкрытым для падарожжаў, а вось перад паездкай, напрыклад, у Адэсу, чалавек, магчыма, задумаецца.

Нагадаю, ваеннае становішча простымі словамі — гэта вельмі сур'ёзная сітуацыя, якая накладае на тэрыторыю пэўную колькасць лімітаў. Хоць прэзідэнт Украіны Пётр Парашэнка ў інтэрв'ю тэлеканалам ужо паабяцаў, што пасля ўвядзення такога становішча абмежаванняў канстытуцыйных правоў грамадзян не будзе.

Аднак матэрыял усё ж пра іншае: што рабіць беларусам, якія, як і я, хацелі правесці навагоднія святы ва Украіне? Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Украіны ў Беларусі Ігар Кізім у інтэрв'ю tut.by падкрэсліў: «Беларусы могуць спакойна адпраўляцца на ўкраінскую тэрыторыю».

Сапраўдная мудрасць народа (гэта сказана без сарказму) сканцэнтравана ў каментарыях да навін. Так, пад матэрыялам на адным папулярным гарадскім партале было сказана: «Рабяты, баяцца сапраўды не трэба — хто ездзіць ва Украіну, той ведае, наколькі там добра ставяцца да беларусаў».

І адразу ў процівагу адказ: «Так, стаўленне цёплае, але што гэта за адпачынак такі, калі ты прыязджаеш і вымушана адсочваеш усе навіны? Бо ў адпачынку многія хочуць адгарадзіцца ад вонкавай мітусні, выдыхнуць і, нарэшце, расслабіцца. Ці рэальна гэта ў падобнай сітуацыі?»

І не так важна, што гэта за горад, што гэта за вобласць, трапляе яна пад ваеннае становішча ці не — тут узнікае чарада пытанняў, якія пачынаюцца са слоў «А што, калі?».

Сама сітуацыя, акрамя шчырага спачування людзям, выклікае пачуццё татальнай няўпэўненасці, якое слаба паддаецца логіцы. Што рабіць, якое рашэнне прыняць — вяртаць грошы ці ўсё-ткі паехаць, — я, напрыклад, зараз адказаць на гэтыя пытанні не магу. Чаму? Таму што я не ведаю, што будзе далей. Ды і хто ведае?

А як бы ў такой сітуацыі паступілі вы?

Ігар КАРПІН.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-2362 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада арочника), общей площадью 995,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 14К и зеленые насаждения (деревья – 15 шт., кустарник – 90 п. м)

Земельный участок, на котором расположен объект: кадастровый № 423650100005001089, площадью 0,6143 га (назначение – земельный участок для обслуживания арочного склада), находится по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 14К. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений канализации, код – 5,5, площадью 0,0620

Начальная цена продажи – 99 760,61 руб. (девяносто девять тысяч семьсот шестьдесят рублей шестьдесят одна копейка) с учетом НДС. Сумма задатка – 4 988 руб. (четыре тысячи девятьсот восемьдесят восемь рублей)

Продавец – ОАО «Лидский завод электроизделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4, тел. 8-0154-52-13-47

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32

Условия аукциона – возмещение победителем аукциона затрат Продавца по организации и проведению аукциона, в том числе по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 4 % от конечной цены продажи объекта. Условия оплаты – 100 % предоплата в течение 5 банковских дней с даты подписания договора купли-продажи объекта. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – р/с BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка – BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 12 декабря 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов.

Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 28.04.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 7 декабря 2018 г. до 15.00

Телефон для справок 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Дополнительная информация: http://grodnoino.by

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Минский комбинат хлебопродуктов», г. Минск, ул. Слесарная, 48

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Жилой дом	Здание одноквартирного жилого дома	99,1 кв. м	601/С-13258
Адрес	Минская обл., Логойский р-н, Острошицкий с/с, д. Бояры, ул. Центральная, д. 12		

Составные части и принадлежности: одноэтажный кирпичный жилой дом с сараем пристройкой 1

Сведения о земельном участке	пл. 0,0851 (га), предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт, пл. 0,005 га

Начальная цена без учета НДС – 13 489,85 бел. руб. (снижена на 10 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона было опубликовано в газете «Звязда» 02.10.2018 г.

Дата и время проведения аукциона	**19.12.2018 г.** в 11.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**17.12.2018 г.** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

«Мы сваёй Беларуссю ганарымся»

Падведзены вынікі і ўзнагароджаны пераможцы адкрытага конкурсу фотаздымкаў і відэаролікаў «Мы сваёй Беларуссю ганарымся», які быў прымеркаваны да Года малой радзімы. Амаль з чатырохсот творчых праектаў, дасланых на конкурс, журы трэба было адабраць найлепшыя. І вось у аўторак у зале Музея сучаснай беларускай дзяржаўнасці адбылося ўрачыстае віншаванне пераможцаў. **Дырэктар Нацыянальнага гістарычнага музея Павел САПОЦЬКА** адзначыў, што колькасць дасланых работ і геаграфія ўдзельнікаў яскрава сведчаць аб тым, што мерапрыемства зацікавіла шырокія колы насельніцтва.

— Нам было вельмі цікава ўбачыць, як па-рознаму людзі ўспрымаюць паняцце — малая радзіма. Праз свае работы кожны творца паказаў сябе як паўнавартасную творчую асобу і выказаў сваю любоў да Айчыны.

У намінацыі «Фотаздымак» перамог Міхаіл Капычка з фотаработай «Каханне», другое месца ў Ганны Хатылёвай — «Зямля бацькоў — мая зямля», трэцяе — у Валерыя Казуба з работай «Восень на Цнянскім вадасховішчы».

У намінацыі «Відэаролік» месцы размеркаваліся наступным чынам:

трэцяе месца ў Леаніда Хвашчынскага з работай «Заслаўе time lapse», другое — у Аляксандра Гавейкі і яго відэароліка «Сны аб малой радзіме». Найлепшым жа, хто праз відэа змог перадаць сваю любоў да Беларусі, на дзіва стаў не беларус, а італьянец. Франка Навяцента Буцігіеры і яго творчы праект «Belarus, Land of Legends» атрымаў найвышэйшую пахвалу журы і першае месца.

Аднак на гэтым узнагароды не скончыліся. Члены журы і партнёры праекта таксама адзначылі спецыяльнымі прызамі асобных удзельнікаў конкурсу, чые работы выклікалі найбольшую цікавасць.

Адзін з пераможцаў конкурсу Леанід Хвашчынскі падзякаваў арганізатарам за магчымасць рэалізаваць творчы патэнцыял. Ён выказаў надзею на тое, што такія мерапрыемствы стануць праводзіцца часцей, бо гэта ўносіць вялікі ўклад у развіццё беларускай культуры.

Андрэй САЗОНАЎ, фота аўтара.

ВЕЛЬМІ ДАЛЁКАЯ ДУГА

Экспа-Фэст Інданезія-Беларусь скараціў адлегласць паміж краінамі

Фота Андрэя САЗОНАВА.

А адлегласць гэтая па прамой на самалёце — каля дзесяці тысяч кіламетраў. Тым не менш мы прадаём у найбуйнейшую астраўную дзяржаву свету калійныя ўгнаенні, гетэрацыклічныя злучэнні азоту, шыны, поліаміды, шпалы, медыцынскую мэблю, трактары, апаратуру і абсталяванне.

Купляем там натуральны каўчук, пальмавы і какосавы алей, авпавалакно, лекі, волава, паперу, какаву, фарбавальнікі, абсталяванне для друкавання, рыбу і іншае. Дарэчы, тавараабарот з гэтай краінай за дзевяць месяцаў сёлета на 74 % перавысіў леташні паказчык і склаў амаль 200 мільёнаў долараў (за ўвесь 2017 год — 158 мільёнаў). Гэта, можа, і не шмат, але, напрыклад, з Венгрыяй, да якой у дзесяць разоў бліжэй, мы нагандлявалі ўсяго на 148 мільёнаў долараў. Пры гэтым сальда ў нас з Інданезіяй дадатнае і роўнае суме ўсяго тавараабароту з Венгрыяй.

На такім фоне фестываль «Экспа-Фэст Інданезія-Беларусь 2018» ладзіць асабліва прыемна. Да таго ж, сёлетняе свята прымеркавана да 25-годдзя ўстанаўлення дыпламатычных адносін паміж краінамі. Арганізатарам выступіла пасольства Рэспублікі Інданезія ў Беларусі пры падтрымцы Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь і Беларускай гандлёва-прамысловай палаты.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Інданезія ў Расіі і Рэспубліцы Беларусь Вахід Мухамед СУПРЫЯДЗІ адзначыў, што фестываль упершыню арганізаваны з такім размахам. На выстаўцы размясцілася каля 20 стэндаў, дзе можна было ўбачыць і набыць інданезійскія прадукты, прадметы інтэр'ера, тэкстыльныя вырабы, сувеніры і многае іншае.

— Два дні таму мы паспяхова правялі беларуска-інданезійскі бізнес-форум, на якім абмеркавалі магчымасці для супрацоўніцтва, — абвясціў наведвальнікам фестывалю пасол і выказаў надзею на далейшае ўмацаванне двухбаковых адносін.

Начальнік упраўлення Азіі, Аўстраліі і Акіяніі Міністэрства замежных спраў Беларусі Сяргей ЦЯРЭНЦЬЕЎ дадаў, што за 25 гадоў удалося значна паглыбіць палітычныя і гандлёвыя сувязі, дзякуючы чаму інданезійцы, у прыватнасці, ведаюць такія беларускія брэнды, як БелАЗ, Мінскі трактарны завод, Беларуськалій.

Аб планах па арганізацыі ў кастрычніку наступнага года нацыянальнай беларускай экспазіцыі ў Джакарце паведаміў на адкрыцці фестывальнай экспазіцыі старшыня Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Уладзімір УЛАХОВІЧ.

Дарэчы, Інданезія з'яўляецца найбуйнейшай краінай Паўднёва-Усходняй Азіі і займае чацвёртае месца па колькасці насельніцтва (больш за 261 мільён чалавек). Яна адносіцца да катэгорыі найбольш перспектыўных у эканамічным плане краін, якія развіваюцца.

Ганна ЮНЧЫЦ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Тысячы людзей былі эвакуяваны з гандлёвых цэнтраў у Маскве

Учора з дзесяці маскоўскіх гандлёвых цэнтраў з-за паведамленняў пра пагрозы выбуху былі эвакуяваны некалькі тысяч чалавек. Пра гэта ТАСС паведаміла крыніца ў экстранных службах.

«У аператыўныя службы паступілі паведамленні пра пагрозы выбуху ў больш чым дзесяці гандлёвых цэнтрах. З будынкаў эвакуяваны некалькі тысяч чалавек», — сказаў суразмоўнік агенцтва. Сярод «замініраваных» гандлёвых цэнтраў — «Атрыум», «Мегаполіс», «Капітолій» і іншыя.

У будынках гандлёвых цэнтраў працавалі паліцэйскія і кінолагі, якія абследавалі тэрыторыю.

Хваля ілжывых мініраванняў прайшла ў Расіі з верасня па снежань 2017 года. Тады атацы тэлефонных тэрарыстаў падвергліся амаль чатыры тысячы аб'ектаў, былі эвакуяваны больш за 2,6 мільёна чалавек.

Парашэнка сцвярджае, што ЗША паабяцалі яму «поўную падтрымку»

Прэзідэнт Украіны Пётр Парашэнка заявіў, што дзяржсакратар ЗША Майкл Пампеа падчас тэлефоннай размовы, якая адбылася 27 лістапада, паабяцаў Кіеву падтрымку ў абароне суверэнітэту краіны.

«Падчас тэлефоннай размовы з Майкам Пампеа ён паабяцаў мне, што ЗША акажуць поўную дапамогу, у тым ліку ваенную дапамогу, па абароне суверэнітэту Украіны», — сказаў Парашэнка ў інтэрв'ю тэлеканалу CNN.

У панядзелак кіраўнік прэс-службы Дзярждэпартамента ЗША паведамляла аб тэлефоннай размове Парашэнкі і Пампеа, падчас якой палітыкі абмеркавалі сітуацыю вакол Керчанскага праліва. Аднак тады, згодна з распаўсюджанай пісьмовай заявай прэс-сакратара Хеззэр Наўэрт, гаворка ішла толькі аб падтрымцы ЗША суверэнітэту і тэрытарыяльнай цэласнасці Украіны. Ніякую ваенную дапамогу яна не згадвала.

Размова адбылася пасля інцыдэнту ў Керчанскім праліве, які адбыўся 25 лістапада.

Жанчына з дзіцем загінулі пасля нападу мядзведзя на поўначы Канады

Жанчына і яе нованароджаная дачка загінулі ў выніку нападу мядзведзя грызлі ў арктычнай канадскай тэрыторыі Юкон. Пра гэта паведаміў тэлеканал CBC са спасылкай на мясцовыя праваахоўныя органы.

Інцыдэнт адбыўся днём недалёка ад паселішча Маё. Драпежнік здолеў прабрацца ў дом 37-гадовай Валеры Тэарэт, дзе яна знаходзілася з 10-месячнай дачкой. Бацька сямейства ў момант нападу адсутнічаў, калі ён вярнуўся, то недалёка ад дома сутыкнуўся з грызлі, якога застрэліў. Пазней ён знайшоў загінуўшых і выклікаў паліцыю, па факце здарэння праводзіцца расследаванне.

Раней паведамлялася, што ў гэтым раёне загінулі два чалавекі, як мяркуецца, пасля нападу белага мядзведзя.

У сталіцы праходзіць форум «Універсальнае асяроддзе — 2018»

З 29 лістапада да 1 снежня ў Мінску адбываецца форум «Універсальнае асяроддзе — 2018», прымеркаваны да Міжнароднага дня інваліда. На ім будзе прадстаўлена «ПараЭкспа» — міжнародная выстаўка спецыялізаванага абсталявання, тэхналогій і сэрвісу для рэабілітацыі людзей з інваліднасцю і выстаўка для старэйшага пакалення «50 плюс».

— Больш за 100 мерапрыемстваў, якія пройдуць за тры дні на ўсіх пляцоўках форуму, носяць забаўляльны характар. Каб чалавек, які прыйшоў на выстаўку, няхай гэта будзе спецыяліст, пенсіянер, чалавек з інваліднасцю ці яго сваяк, не толькі азнаёміўся з выстаўленай прадукцыяй, праблематыкай, задаў пытанні экспертам, без талончыка атрымаў кансультацыю доктара, але і проста адпачыў, — паведаміў **дырэктар арганізатара форуму, выставачнага прадпрыемства «Экспафорум», Аляксандр СТАРЫКАЎ.**

У сталічным выставачным павільёне па праспекце Пераможцаў, 14 кансультацыі правядуць кардыёлагі, псіхолагі, траўматолагі, герантолагі, артапеды. Будзе арганізавана тэставая пляцоўка для інвалідных калясак, прэзентаваны сучасныя пад'ёмнікі, трэнажоры-імітатары хады, спецыяльныя прылады для слабавідушчых і людзей са слабым слыхам. Адбудзецца модны паказ дызайнерскага адзення для інвалідаў-калясачнікаў.

Наведвальнікі змогуць пагутарыць з прадстаўнікамі сацыяльных службаў, медыцынскіх і рэабілітацыйных устаноў, грамадскіх, міжнародных і праваабарончых арганізацый, даведацца, дзе шукаць падтрымку людзям з інваліднасцю, як ім уладкавацца на работу і г. д. Сваякоў, якія клапоцяцца пра людзей з абмежаванымі магчымасцямі і пажылых, навучаць правільнаму дагляду, падбору сродкаў і спосабаў рэабілітацыі для сваіх блізкіх людзей.

Традыцыйна будуць працаваць зоны здароўя, фітнес-зона актыўнага даўгалецця, зона майстар-класаў па рукадзеллі і кулінарных «лайфхаках», кірмаш тавараў для актыўнага і здаровага ладу жыцця.

Акрамя таго, у ходзе работы форуму пройдуць семінары і круглыя сталы для спецыялістаў па актуальных пытаннях сацыяльнай, медыцынскай, культурнай рэабілітацыі і адаптацыі людзей з рознымі формамі інваліднасці і забеспячэння безбар'ернага, універсальнага асяроддзя. Будуць праведзены прэзентацыі і інклюзіўныя майстар-класы.

Форум арганізаваны выставачным унітарным прадпрыемствам «Экспафорум» пад патранажам Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, пры падтрымцы Мінгарвыканкама, грамадскіх аб'яднанняў інвалідаў.

У тэму

Мінздраў абяцае ўзмоцнены кантроль якасці дапамогі

Міністэрства аховы здароўя збіраецца выбудаваць сістэму кантролю якасці медыцынскай дапамогі. Пра гэта паведаміў журналістам дырэктар РНПЦ медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі Васіль СМЫЧАК.

Усім нам даводзіцца звяртацца да паслуг медыцынскіх работнікаў. Ні для кога не сакрэт, што часам здараюцца нараканні на іх работу. Таму Міністэрствам аховы здароўя прынята рашэнне аб стварэнні новай арганізацыйнай вертыкалі ацэнкі якасці аказання медыцынскай дапамогі на ўсіх узроўнях. Распрацаваны крытэрыі якасці аказання меддапамогі — сістэма, накіраваная на тое, каб кожны чалавек атрымліваў больш даступную і якасную дапамогу ў кароткія тэрміны.

На базе РНПЦ медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі адкрыты аддзел экспертызы якасці аказання медыцынскай дапамогі, дзе кантроль будзе ажыццяўляцца на рэспубліканскім узроўні. На абласным узроўні ён будзе забяспечвацца на базе МРЭК, на раённым — на базе кожнай бальніцы, аддзялення.

Святлана БУСЬКО.

Тэхналогіі

Мія гатова з вамі пабалбатаць...

МТС першы з мабільных аператараў краіны запусціў на сваім сайце віртуальнага памочніка Мію. Інтэлектуальны чат-бот дапаможа выбраць тарыфны план і наладзіць інтэрнэт, а ў час размовы можа жартаваць, здзіўляцца і радавацца.

Мія падкажа, дзе хутка паглядзець кошт любой паслугі, выбраць тарыф, падкажа, як яго падключыць або адключыць, расскажа аб роўмінгу і акцыях мабільнага аператара, вышле інструкцыю для наладкі інтэрнэту. Пералік магчымасцяў віртуальнага памочніка пастаянна пашыраецца — Мія ўдасканальвае сваю работу і навыкі зносін на аснове аналізу запытаў абанентаў.

Выклікаць Мію можна з дапамогай адмысловай кнопкі на сайце МТС, таксама ёй можна напісаць у паведамленнях суполак кампаніі ў сацсетках «УКантакце» і Facebook або ў месенджарах Telegram і Viber.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЦУДАДЗЕЙНЫ «СТВОЛ» ДРЭВА ЖЫЦЦЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Андрэй Яўгенавіч, нягледзячы на тое, што клетачныя тэхналогіі ў нашай краіне прымяняюцца не першы год, вакол згаданай тэмы шмат разнастайных небыліц і фантазій. Адны ўпэўнены, што ўсё гэта шарлатанства, іншыя — што мы маем справу з прынцыпова новым словам у навуцы, дзякуючы якому перамożам самыя цяжкія, нават невылечныя хваробы. Большая частка падобных спрэчак датычыцца так званых ствалавых клетак (СК). Нібыта яны нейкія цудадзейныя. Дзе тут праўда?

— У чалавечым арганізме звыш 200 тыпаў клетак. Кожны від мае сваю спецыялізацыю. Адны складаюць нервовую сістэму, другія — крывяносную, трэція фарміруюць касцявую тканку і гэтак далей. Ствалавыя ж не маюць ніякай «спецыялізацыі». Але яны здольныя ператварацца ў любы тып клетак. І робяць гэта на працягу ўсяго жыцця чалавека ў залежнасці ад запатрабаванняў тых ці іншых органаў. Па сутнасці СК — бясцэнныя запасныя часткі, без якіх арганізм не змог бы абнаўляцца і вельмі хутка старэў бы і гінуў. Ва ўлонні маці кожны з нас пасля зачацця ўяўляў сабой адзіную ствалавую клетку. Яна дзялілася, даючы жыццё не толькі такім жа, як яна, сародзічам, але і іншым тыпам клетак, з якіх паступова будаваліся ўсе часткі цела. Гэты працэс нагадвае радавое дрэва з моцным ствалом, галінамі, лісцем. Адсюль і назва — ствалавыя клеткі. Чым старэйшы чалавек, тым іх у яго менш. Я даступна тлумачу?

— Так, дзякуй, што з парога не «патапілі» ў прафесійнай тэрміналогіі. Трэба разумець, менавіта гэта ўласцівасць ствалавых клетак — ператварацца ў любыя, так бы мовіць, будаўнічы матэрыял нашага арганізма — і навяла вучоных на думку выкарыстоўваць іх у лячэнні розных захворванняў. Як гэта выглядае на практыцы?

— Ну, напрыклад, уявіце сабе чалавека, якому зрабілі складаную аперацыю на трахеі. Бывае, што рубец зацягваецца вельмі дрэнна, выклікаючы розныя ўскладненні. Часам патрабуецца не раз і не два паўтараць хірургічнае ўмяшальніцтва. Але можна пайсці іншым шляхам. Абкалоць рану ствалавымі клеткамі. І яны ў лічаныя дні, набыўшы патрэбную спецыялізацыю, дапамогуць зажывіць тое месца, дзе папрацаваў скальпель хірурга. СК не толькі дыферэнцыруюцца ў патрэбны тып клетак, але і прымушаюць іх у падобных надзвычайных сітуацыях хутка дзяліцца і аднаўляць тканку. Такім жа чынам лечацца розныя траўмы, апёкі, язвы, узнікаючых на скуры. Дзякуючы падобнаму метаду паспяхова вядзецца барацьба з хваробамі крыві, сэрца, печані, лёгкіх, страўнікава-кішачнага тракту, мочапалавой сістэмы. Скажу больш, з'явілася магчымасць даць бой і тым захворванням, перад якімі сучасная медыцына да гэтага часу была практычна бяссільная. Напрыклад псарыязу, рассеянаму склерозу, эпілепсіі, дзіцячаму цэрэбральнаму паралічу, хваробам Паркінсона і Альцгеймера. Карацей кажучы,

цэламу шэрагу аўтаімунных паталогій арганізма, якія характарызуюцца тым, што імунная сістэма дзейнічае супраць сваіх жа здаровых клетак і бялковых злучэнняў. СК у гэтым выпадку, з аднаго боку, падаўляюць звышагрэсіўны імунітэт, а з другога — аднаўляюць разбураную нервовую тканку.

— Ну, калі гэта тэхналогія такая цудадзейная, то чаму мы не прымяняем яе ў шырокіх маштабах?

— Па-першае, яна новая і, нягледзячы на станоўчыя вынікі, усё яшчэ выклікае ў многіх пэўны скепсіс. Па-другое, такія інавацыі — справа не танная. Тлумачу схему работы з пацыентам. Каб увесці яму ствалавыя клеткі, патрэбна мець іх дастатковую колькасць. У арганізме чалавека іх мала, хоць яны прысутнічаюць амаль у кожным органе. Задача — здабыць невялікую частку СК (звычайна яны бяруцца з тлушчавай тканкі на жываце) і нарасціць іх біямасу ў спецыяльных лабараторных умовах. На гэта патрэбна каля трох тыдняў. Зразумела, праводзіцца строгі аналіз якасці адабранага матэрыялу. І вось калі мы маем яго неабходную колькасць, можна прыступаць да лячэння. Усё гэта адбываецца ў філіяле нашага інстытута — Рэспубліканскім навукова-медыцынскім цэнтры «Клетачныя тэхналогіі». Там жа пацыент павінен прайсці абследаванне. Я расказваю вельмі схематычна, але працэс далёка не просты і каштуе немалых грошай.

— Колькі ж трэба заплаціць?

— Усё залежыць ад захворвання. Калі, напрыклад, лечым трафічную язву, то адзін сеанс абыдзецца прыкладна ў дзве тысячы рублёў. Скажу «адзін» таму, што праз паўгода-год, звычайна, прыходзіцца паўтараць працэдуру, бо хвароба надзвычай непадатлівая. Традыцыйнымі спосабамі яе амаль ніколі не ўдаецца перамагчы. А з дапамогай ставалавых клетак чалавек хоць на некаторы час можа забыцца на сваю бяду. Я прывёў прыклад, калі абколваюцца толькі месцы паражэння скуры — лакальны метад. А ёсць яшчэ больш складаны, сістэмны, калі «прэпарат» уводзіцца ўнутрывенна. Тады аплата ад трох да пяці тысяч рублёў. Заўважу, што можна выкарыстоўваць і донарскі матэрыял. Эфект будзе той жа, бо ствалавыя клеткі вельмі добра прыжываюцца і ў чужым целе.

— Наколькі шмат пацыентаў праходзіць у Беларусі праз падобныя «аперацыі»?

— Дакладнай лічбы няма — некалькі сотняў пацыентаў у год. Дарэчы, сёння клетачныя тэхналогіі прымяняюцца не толькі ў нашым цэнтры, але яшчэ ў некалькіх установах Мінска, напрыклад у РНПЦ дзіцячай анкалогіі, гематалогіі і імуналогіі, Мінскім навукова-практычным цэнтры хірургіі, транспланталогіі і гематалогіі. Дык вось калі ўсе магутнасці падключыць на поўную моц, то ствалавымі клеткамі ў краіне штогод можна лячыць да 20—30 тысяч чалавек. І гэта не мяжа, бо падобныя цэнтры можна арганізаваць не толькі ў сталіцы.

— А іншаземцы? Вы маглі б зарабляць валюту.

— Дзеля гэтага трэба мець велізарныя сродкі на рэкламу. У нашага інстытута іх няма. Крыўдна, што пра дасягненні айчыннай клетачнай інжынерыі нічога не ведама нават беларусам. Здзіўляюся, калі чую, што вядзецца збор грошай на лячэнне ў Ізраілі якога-небудзь дзіцяці. За мяжой такая паслуга каштуе 50—100 тысяч долараў. У нас — у дзесяць разоў танней. І ты не менш назіраем вось такія парадоксы. Пры тым што і якасць аказання дапамогі, і кваліфікацыя персаналу ў нас не горшыя. Аб гэтым сведчаць вынікі работы.

— Не магу не задаць і такое пытанне. У СМІ шмат гавораць пра тое, што клетачныя тэхналогіі не сумяшчальныя з маральнымі нормамі, а тым больш з рэлігійнымі перакананнямі людзей. У чым тут справа?

— А ў тым, што трэба ўважліва разабрацца, хто на якіх прынцыпах стаіць. Даказана, што найбольш актыўныя і пластычныя ствалавыя клеткі, якія здольныя ператварацца ва ўсе тыпы клетак, знаходзяцца ў эмбрыёне. Яны так і называюцца — эмбрыянальныя. Але ж мы працуем толькі з біялагічным матэрыялам дарослых людзей, не прычыняючы ім ніякай шкоды. Як можна было даведацца з маіх слоў, СК бываюць розных відаў. Мы ў асноўным выкарыстоўваем мезенхімальныя ствалавыя клеткі, якія адбіраем з касцявога мозгу, слізістай абалонкі носа, або, што часцей за ўсё, з тлушчавай тканкі. Гэтыя, так бы мовіць, біялагічныя адзінкі вылучаюцца вельмі высокімі якасцямі і здольныя лячыць многія захворванні, аб якіх ужо казаў. Так што з маральнага пункту гледжання ў нас усё чыста.

> **«Ствалавыя клеткі здольныя ператварацца ў любы тып клетак. І робяць гэта на працягу ўсяго жыцця чалавека ў залежнасці ад запатрабаванняў тых ці іншых органаў. Па сутнасці СК — бясцэнныя запасныя часткі, без якіх арганізм не змог бы абнаўляцца і вельмі хутка старэў бы і гінуў».**

— Апошнім часам у сувязі з клетачнымі тэхналогіямі часта даводзіцца чуць пра банкі пупавіннай крыві. Што гэта за з'ява такая?

— Ёсць у Мінску такая паслуга. Сутнасць вось у чым. Падчас нараджэння дзіцяці, як вядома, перараразаецца пупавіна. Яе потым утылізуюць. Так адбывалася спакон веку, пакуль вучоныя не выявілі, што кроў гэтага органа змяшчае вялікую колькасць ствалавых клетак. Калі іх захаваць, то гэта будзе для новароджанага выдатнай страхоўкай. Атрыманыя клеткі можна будзе выкарыстаць для яго лячэння ў выпадку складанай сітуацыі. Самая вялікая каштоўнасць СК пупавіннай крыві ў тым, што, акрамя вялікай актыўнасці, яны маюць абсалютную генетычную ідэнтычнасць з тканкамі роднага арганізма. Таму многія бацькі падпісваюць дамоўленасць з радзільным домам, каб вопытны акушэр па ўсіх правілах забраў кроў з пупавіны іх дзіцяці і адвёз у той самы банк. Там з гэтага біяматэрыялу вядзяляюць ствалавыя клеткі, змяшчаюць у асобную ячэйку і замарожваюць у вадкім азоце. Думаю, такі капітал, які ў замарожаным стане здольны захоўваць свае якасці многія дзесяткі гадоў, не перашкодзіць нікому. Ужо сёння пупавінныя СК могуць эфектыўна лячыць дзясяткі захворванняў сваіх «гаспадароў». А што, калі праз нейкі час з іх дапамогай медыкі і зусім будуць рабіць нешта неверагоднае? Навука і тэхналогіі цяпер развіваюцца фантастычнымі тэмпамі.

— Цікава. Скажыце, можа дзякуючы ствалавым клеткам мы нарэшце зможам перамагчы і рак?

— На жаль, не. Ва ўсякім разе пакуль. Справа ў тым, што яны маюць адну адмоўную рысу — падаўляюць імунітэт. А ў барацьбе са злаякаснай пухлінай гэта недапушчальна. Але не трэба адчайвацца. Супраць раку ёсць іншая інавацыйная тэхналогія, якая выкарыстоўвае ўласцівасці так званых дэндрытных клетак. Іх роля — распазнаваць усіх ворагаў, якія трапляюць у наш арганізм, і даваць аб іх дакладную інфармацыю іншым клеткам, якія пасля атрымання сігналу пачынаюць знішчаць чужакоў. Такая ж вайна павінна весціся і супраць клетак анкалагічных пухлін. Але яны паводзяць сябе настолькі каварна, што імунная сістэма дае збой. Да гэтай пары біёлагі ніяк не могуць навучыцца яе дакладна «бачыць», дзе здаровыя, а дзе ракавыя тканкі. Дык вось з дапамогай дэндрацытаў гэтая праблема можа быць вырашана. Ужо ёсць абнадзейлівыя вынікі ў лячэнні дадзеным метадам некаторых відаў анкалогіі. Напрыклад, раку малочнай і падстраўнікавай залозаў. Так што будзем спадзявацца на поспех.

— А чаго чакаць ад клетачных тэхналогій тым, хто хоча амаладзіцца?

— Калі якая-небудзь клініка пабяцае вярнуць вас у дні першай маладосці — не верце. Пакуль такіх магчымасцяў няма. Што мы гарантавана можам, дык гэта істотна адкавіць скуру ў любой частцы цела. Калі, напрыклад, жанчына пажадае з дапамогай фібрабластаў пазбавіцца ад маршчын на твары, то, канешне, пасля адпаведных працэдур яна будзе выглядаць гадоў на пяць, а то і на дзесяць маладзейшай.

— Андрэй Яўгенавіч, якімі Вы бачыце перспектывы клетачных тэхналогій?

— Грандыёзнымі. Радуе тое, што дзяржава нядрэнна фінансуе работу нашага інстытута. Значыць, ёсць разуменне таго, што за клетачнай тэрапіяй будучыня. На жаль, да гэтай пары ніхто не займаецца падрыхтоўкай кадраў для гэтага кірунку навукова-практычнай дзейнасці. Дарэчы, тут неабавязкова павінны працаваць медыкі, могуць і біёлагі. Аднак на сённяшні дзень такіх спецыялістаў, якія ў стане правесці лячэнне пацыента ствалавымі клеткамі ад пачатку і да канца, у Беларусі назбіраецца не больш за два дзясяткі.

— Калі заўтра аб'явяць, што ў нейкай краіне са ствалавых клетак вырасцілі чалавечы орган, вы паверыце?

— Паверу. На 3D-прынтары гэта можна зрабіць хоць сёння. Я толькі не паверу, што такое тварэнне будзе працаваць. Чалавечы орган — не кусок дзеравяшкі. Там столькі клетак, тканак, разнастайных біялагічных элементаў, што стварыць іх штучна і прымусіць без збояў узаемадзейнічаць паміж сабой пакуль нерэальна. Хіба праз некалькі дзясяткаў гадоў.

Гутарыў Міхаіл КАВАЛЁЎ.

ФОТА НА ПАМЯЦЬ

...Помню гэтае лета, адно з многіх, калі нам удалося выправіцца ўсім — гэта значыць, ужо ўпляцёх, з «поўным камплектам» дзяцей — адпачываць да бабулі, мамінай мамы, у невялікі прыморскі гарадок. Вінаград і абрыкосы, якія падалі проста пад ногі ў дворыку, нязмоўчны шум блізкай аўтастанцыі, дзе дыспетчар ненатуральна бадзёрым голасам пачынала абвяшчаць аб прыбыцці аўтобусаў прыкладна а пятай раніцы, а заканчвала — пасля адзінаццатай вечара, грукат таварнякоў на чыгунцы, пад які, як ні дзіўна, толькі лепш засыналася, і асаблівы, напоўнены морам, сонцам, солллю, ружамі, садавіной, ды бог яшчэ ведае чым, водар паветра, якое хацелася закатаць у слоік і ўзяць з сабой у хмарны Мінск. Штодзённыя вылазкі на мора — на досвітку, калі яшчэ не горача, і пад вечар, калі вада ўжо хоць і каламутная, але цёплая-цёплая... І, як абавязковы пункт у спісе — сямейнае фота. Прычым не ў якога-небудзь махляра з малпай ці ўдавам, якія пачкамі блукалі па Пляжнай вуліцы, а ў сапраўднага майстра, бабулінага знаёмага — у атэлье ў цэнтры горада. З самага ранку дзядуля і тата выбіралі «парадныя» кашулі і доўга, прыдзірліва галіліся, а нас з сёстрамі ў чатыры рукі з уговорамі, пагрозамі, абяцанкамі і подкупам адзелі ў прыгожыя сукенкі мама з бабуляй. Я за лета нечакана так вырасла, што ўсё-такі адстаяла майку і шорты. Не менш давялося папакутаваць і ў атэлье, дзе вентылятар мала ратаваў ад духаты, а строгі фатограф надта доўга прымяраўся і перастаўляў нас так і гэтак, каб атрымаўся, як ён казаў, «ансамбль». Затое праз некалькі дзён дзядуля ўрачыста прынёс раздрукаваныя фатаграфіі — каляровыя, матавыя, вялікага фармату, дзе мы не адразу пазналі сябе ў адрэтушаваных круглашчокіх істотах. Адзін са здымкаў заняў цэнтральнае месца над бабулінай канапай, другі мама беражліва загарнула ў некалькі слаёў паперы і прывезла дамоў, каб таксама паставіць у рамку.

Затое цяпер гэты сямейны партрэт — адзін з самых любімых ва ўсіх нас. Бабулі і дзядулі ўжо даўно няма, аднак фота кожны раз абуджае ўспаміны пра іх, пра мора, пра лета, пра дзяцінства. Пра смажаную рыбу, абрыкосавыя піражкі, паход у горы па кізіл і ўвосень гэта ўсё.

Чамусьці здаецца, што чым больш даступнай стала фатаграфія, тым больш яна абясцэнілася. Калі фатаграфаванне было падзеяй і адбывалася рэдка, з пэўнай важнай нагоды, то да яго рыхтаваліся, добра запаміналі і ўсе абставіны, і ўсіх людзей, якія трапілі ў кадр. Прыгадайце — некалі было добрым тонам, знаёмячыся, напрыклад, з сям'ёй сяброўкі або маладога чалавека, ветліва прагледзець яе ці яго сямейны альбом, паслухаць расповед пра старэйшае пакаленне, пра іншых сваякоў і атрымаць такім чынам уяўленне пра некалькі пакаленняў цэлага роду. Цяпер жа ў лепшым выпадку хуценька пакажуць фоткі на экране смартфона ці прышлюць спасылку на альбом у сацсетках, прычым здымкі сямейнага адпачынку часам губляюцца сярод коцікаў, сэлфі і гастранамічных «справаздач». Не падабаецца ўласнае фота — выдалім, пераробім: прыгожая поза, высны «качкай» або адрэпеціраваная ўсмешка... У многіх маіх знаёмых і сяброў захоўваюцца гігабайты здымкаў на камп'ютарах і адзінкі — раздрукаваных на памяць. Мабыць, гэта тая ж гісторыя, што і з папяровымі кнігамі: мала хто захоўвае ім вернасць у той час, як зручней і прасцей чытаць з экрана. І ўсё ж, усё ж... Як ні дзіўна гэта прагучыць, папяровыя носьбіты часам аказваюцца больш трывалымі і даўгавечнымі за лічбавыя — і менавіта іх, гэтыя матавыя і глянцавыя, каляровыя і чорна-белыя, потым з цікавасцю перабіраем мы самі, нашы дзеці, унукі. Таму — не пaлянуйцеся, складайце сямейныя альбомы. Потым як знойдзеце.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Сямейная газета

Выпуск № 22 (113)

Уладары сяла

«МУЖ УГАВАРЫЎ ПАЖЫЦЬ У ВЁСЦЫ...»

Маладая сям'я — пра сельскія клопаты, няўменне адпачываць і перамогу ў конкурсе

Іна Хацкевіч нарадзілася і большую частку жыцця правяла ў Віцебску. І падумаць не магла, што пераедзе на вёску. Даіць карову, напрыклад, яна не ўмела і дагэтуль адносіцца да гэтай жывёлы з асцярогай. І калісьці дакладна не змагла б паверыць у тое, што разам з мужам і дзецьмі выйграе рэспубліканскі конкурс «Уладар сяла», дзе вызначалі найлепшую вясковую сям'ю...

Фота Андрэя САЗОНАВА.

З горада — у вясковую глыбінку

З будучым мужам Мікалаем гараджанка пазнаёмілася, калі прыехала ў вёску Вяжышча Бешанковіцкага раёна пагасціць да стрыечнага брата:

— У мясцовай школе была спартыўная секцыя па баскетболе, а ў мяне — дзіцяча-юнацкі разрад, вось я і прыйшла пагуляць. Звярнула тады ўвагу, што сярод дзяцей быў адзін старэйшы хлопец.

Якім жа было здзіўленне Іны, калі праз нейкі час гэтага самага Мікалая яна ўбачыла сярод гасцей у сябе дома. Аказваецца, яе родны брат быў з ім добра знаёмы і запрасіў на дзень нараджэння. З таго часу і пачаліся іх адносіны. Пасля вяселля, калі паўстала пытанне, дзе будуць жыць маладыя, у кожнага з іх на гэты конт мелася сваё меркаванне.

— Я была ўпэўнена, што муж пераедзе да мяне ў горад, — кажа Іна. — Але пакуль мы чакалі нашага першынца, Коля ўгаварыў мяне пажыць у яго ў вёсцы. Там у мясцовым калгасе ён праходзіў двухгадовую адпрацоўку пасля тэхналагічнага тэхнікума, быў загадчыкам майстэрняў. Вырашылі, што і дзіцяці будзе лепш на прыродзе. У хуткім часе ў нас нарадзіўся другі сын. Ну а потым мы развялі жыўнасць і зараз ужо не ўяўляем іншага жыцця.

Сёння ў іх гаспадарцы 80 перапёлак, каля 60 курэй, 20 індыкоў, свінкі. З бычкоў зімаваць застаўся толькі Уладар, якога сям'я атрымала ў падарунак на абласным этапе конкурсу «Уладар сяла». Яшчэ ёсць чатыры сабакі і дзве кошкі. Сям'я апрацоўвае гектар зямлі, дзе вырошчваюць пшаніцу, бульбу, садавіну. З часам набылі неабходную тэхніку, у прыватнасці трактар і ЗІЛ. Прычым першапачатковa трактар быў не ў найлепшым стане, а Мікалай уласнымі рукамі прывodзіў яго ў парадак. Іна, дарэчы, таксама ўмее кіраваць усёй тэхнікай:

— Калі муж загразне на трактары, еду выцягваць яго на ЗІЛе. Калі ён на ЗІЛе, еду на дапамогу на трактары.

Жанчына прызнаецца, што пераезд у вёску не быў складаным. Жыццё ў плане побыту не надта адрознівалася ад гарадскога: усе выгоды — у доме, маецца ванна і пральная машынка. Нават аўтобусы прыпынак насупраць дома. Адзінае, што бянтэжыла, як ні дзіўна, — шум.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

■ Святасць мацярынства

ЯК БУСЛУ ДАДАЦЬ РАБОТЫ, або Нараджаць — гэта здорава

Пазашлюбныя сексуальныя кантакты, вялікая колькасць сірот, разводы, непаслухмянасць, а часам і жудасныя паводзіны дзяцей, зніжэнне нараджальнасці, што паступова вядзе да вымірання народаў, — вось тыя праблемы, якія былі агучаны падчас VI форуму «Святасць мацярынства», што сабраў у Мінску больш за 400 удзельнікаў з розных краін — прадстаўнікоў органаў дзяржуправы, традыцыйных рэлігій, грамадскіх дзеячаў, медыкаў, псіхолагаў, сацыяльных работнікаў.

Адзін са шляхоў умацавання сям'і — вяртанне да традыцыйных каштоўнасцяў, супрацьстаянне ідэям, што навязваюцца праз сучасныя сродкі камунікацыі і інфармацыі. Напрыклад, міжнароднымі інстытутамі і глабальнымі фондамі прасоўваецца так званая гендарная ідэалогія, якая ўздзейнічае на свядомасць моладзі. З іншага боку, пэўныя фармацэўтычныя кампаніі таксама лабіруюць свае інтарэсы і навязваюць стандарты паводзінаў. Так, гарманальная кантрацэпцыя сёння выкарыстоўваецца як лекі ад усіх гінекалагічных праблем, што насамрэч супярэчыць медыцынскай навуцы. Апошнія даследаванні паказваюць, што падобныя сродкі не спрыяюць памяншэнню колькасці абортаў і замест таго, каб дапамагчы жанчыне перамагчы гінекалагічныя хваробы, па факце прыводзяць да таго, што праблемы з дзетараджэннем яшчэ больш ускладняюцца.

Свабода ці агрэсія?

Уласна, захаванне жаночага здароўя і прафілактыка абортаў сталі тэмай аднаго са шматлікіх круглых сталоў, якія праводзіліся ў межах форуму. Урачы, псіхолагі, сацыяльныя работнікі і прадстаўнікі грамадскіх арганізацый падзяліліся сваімі назіраннямі і вопытам.

«З тых часоў, як у жанчыны з'явілася магчымасць выбіраць — станавіцца ёй мамай ці не, мы назіраем яе агрэсіўныя паводзіны ў дачыненні да свайго рэпрадуктыўнага здароўя і сацыяльна-біялагічнай функцыі: гэта дашлюбныя палавыя зносіны, працяглы тэрмін выкарыстання сродкаў кантрацэпцыі перад першымі родамі. Сярэдні ўзрост пачатку палавога жыцця ў дзяўчат — 14 гадоў, у той час як першынца беларускі нараджаюць у 26 гадоў, а расіянкі нават пазней. За 10—15 гадоў палавога жыцця жанчына набывае вялікую колькасць гінекалагічных і іншых захворванняў, якія істотна зніжаюць яе рэпрадуктыўны патэнцыял, адсюль і вялікая колькасць самаадвольных абортаў, цяжарнасцяў, якія не развіваюцца... Кожны палавы кантакт для арганізма — інфармацыя аб магчымым наступленні цяжарнасці, і калі гэта перарываецца штучна, узнікае рэфлекс «ёсць адносіны — няма цяжарнасці», што становіцца прычынай псіхалагічнага бясплоддзя», — заўважыў **доктар медыцынскіх навук, загадчык кафедры акушэрства і гінекалогіі Валгаградскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Мікалай ЖАРКІН.**

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Сацыяльная кансультацыя

Вы маеце права на дапамогу

Ці мае права на дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці ўсынавіцель, калі на падставе рашэння суда аб усынаўленні зменена дата нараджэння дзіцяці і яго ўзрост стаў менш за 6 месяцаў? На момант усынаўлення дзіцяці было 11 месяцаў (дата нараджэння — 11.10.2017), але рашэннем суда яго дата нараджэння была зменена, і дзіця стала маладзейшым (новая дата нараджэння — 15.07.2018). Рашэнне суда аб усынаўленні ўступіла ў сілу з 25.09.2018.

(**Ірына,** *г. Гомель*).

Адказвае **консультант упраўлення народанасельніцтва, гендарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Святлана КОВАЛЬ:**

— Права на аднаразовую дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці маюць асобы, якія ўсынавілі (удачарылі) дзіця ва ўзросце да 6 месяцаў (арт. 11 закона «Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей»).

Памер дапамогі ў сувязі з нараджэннем дзіцяці вызначаецца на дату нараджэння ўсыноўленага дзіцяці.

Пры вызначэнні права на дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці і памеру гэтай дапамогі разглядаецца дата нараджэння дзіцяці, якая змешчана ў пасведчанні аб яго нараджэнні, гэта значыць 15.07.2018. Паколькі дзіця 15.07.2018 года нараджэння, і ўсыноўленае 25.09.2018 (ва ўзросце да 6 месяцаў), права на дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці ваша сям'я мае.

Звярнуцца па прызначэнне дапамогі ў сувязі з нараджэннем дзіцяці неабходна на працягу 6 месяцаў з дня ўступлення ў сілу рашэння суда аб усынаўленні дзіцяці — у вашым выпадку не пазней за 25.03.2019 года.

Дакументамі, на падставе якіх вам будзе прызначана ўказаная дапамога, з'яўляюцца пасведчанне аб нараджэнні дзіцяці і копія рашэння суда аб усынаўленні (удачарэнні). Пры гэтым усынавіцель (удачарыцель) замест поўнай копіі рашэння суда можа прадставіць частковую выпіску з гэтага рашэння без указання звестак аб мінулым дзіцяці.

Дадаткова варта адзначыць, што з дня ўступлення ў сілу рашэння суда аб усынаўленні дзіцяці (з 25.09.2018) ваша сям'я мае права і на прызначэнне дапамогі па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў.

* * *

Якія сем'і могуць разлічваць на паслугу няні?

У Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны нам паведамілі, што такая паслуга аказваецца сем'ям, якія выхоўваюць дваіх і больш дзяцей, якія нарадзіліся адначасова (двойню, трайнят) ва ўзросце да 3 гадоў, дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў — у межах 20 гадзін у тыдзень (трайнят — да 40 гадзін).

Паслуга аказваецца бясплатна:

сем'ям, якія выхоўваюць дваіх і больш дзяцей, якія нарадзіліся адначасова;

няпоўным сем'ям, якія выхоўваюць дзіця-інваліда ва ўзросце да 4 гадоў, і поўным сем'ям, якія выхоўваюць дваіх і больш дзяцей-інвалідаў, адзін з якіх ва ўзросце да 4 гадоў.

На платнай аснове (па сацыяльна нізкіх тарыфах) паслуга аказваецца поўным сем'ям, якія выхоўваюць адно дзіця-інваліда, — да дасягнення ім узросту 4 гадоў і сем'ям, якія выхоўваюць дзіця-інваліда ва ўзросце ад 4 да 18 гадоў.

Пры гэтым катэгорыі сем'яў, якія маюць права на паслугу няні, паслядоўна расшыраюцца. Так, з гэтага года права на паслугу няні атрымалі сем'і, у якіх абодва бацькі — маці (мачаха), бацька (айчым) — альбо адзін з бацькоў у няпоўнай сям'і з'яўляюцца інвалідамі I або II групы.

Нагадаем, што аказанне сацыяльных паслуг ажыццяўляецца па заяўным прынцыпе пры звароце ў ТЦСАН па месцы жыхарства. Інфармацыя пра адрасы і тэлефоны цэнтраў размешчана на сайтах цэнтраў, камітэтаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне аблвыканкамаў, Мінскага гарвыканкама, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Дарэчы, у першым паўгоддзі 2018 года паслугамі няні скарысталіся 1957 сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей, у тым ліку 1703 сям'і, якія выхоўваюць двойню да 3 гадоў, 46 сем'яў, якія выхоўваюць трайнят да 3 гадоў, і 208 сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў да 18 гадоў.

Святлана БУСЬКО.

ЯК БУСЛУ ДАДАЦЬ РАБОТЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Негатыўнае стаўленне да цяжарнасці і думкі аб аборце, нават калі жанчына яго і не зрабіла, не застаюцца «непачутымі» — малы «выяўляе» сваё нежаданне з'яўляцца на свет, дзе яму не

«За 10—15 гадоў палавога жыцця з кантрацэпцыяй і абортамі жанчына набывае вялікую колькасць гінекалагічных і іншых захворванняў, якія істотна зніжаюць яе рэпрадуктыўны патэнцыял, адсюль і вялікая колькасць самаадвольных абортаў, цяжарнасцяў, якія не развіваюцца...»

рады: павялічваецца колькасць абвіцця пупавіны, расце працэнт кесаравых сячэнняў.

Часта сужэнцы не маюць фізіялагічных праблем, але зачаць дзіця ў іх не атрымліваецца. Пры выкарыстанні ж тэхнік перынатальнай псіхалогіі цяжарнасць і роды маюць месца. «Калі перынатальны псіхолаг будзе падтрымліваць жанчыну, вучыць яе пэўнай форме паводзін, цяжарнасць праходзіць экалагічна і якасна, па-іншаму ўспрымаюцца роды. Вельмі важна, з якімі эмоцыямі парадзіха да іх падыходзіць», — упэўнена **кандыдат псіхалагічных навук Расійскага нацыянальнага даследчыцкага медуніверсітэта Тацццяна БРЭСО.** Часта будучых мамачак пужаюць, замест таго, каб паказаць, што пра роды трэба думаць не як пра боль, а як пра радасць. Толькі пры такім падыходзе жанчына ўпэўнена паводзіць сябе падчас родавага працэсу і выходзіць з яго не такой змучанай пакутамі і, што галоўнае, не баіцца праз некаторы час зноў нараджаць.

Лагойск супраць абортаў

Важна працаваць не толькі з пацыентамі, але і з медперсаналам. Не сакрэт, што акушэр-гінеколаг мае над жанчынай вялікую ўладу. Часта менавіта ад гэтага доктара залежыць выбар жанчын, якія трапілі ў складанае становішча і не ведаюць, што рабіць з незапланаванай цяжарнасцю. Неабходна рыхтаваць спецыялістаў, нацэленых на захаванне дэмаграфічнага патэнцыялу, фарміраваць маральныя ўстаноўкі, выкладаць ім біяэтыку, вучыць паважаць жыццё з моманту зачацця. Тут мала проста мець спецыяльныя праграмы для ўсіх, хто працуе ў галіне захавання рэпрадуктыўнага здароўя — неабходна заканадаўча абараніць урачоў, на якіх могуць «наехаць» пацыенткі за адмову рабіць аборт.

І трэба сказаць, што заканадаўства таксама паступова мяняецца, а ўрачы, якія лічаць штучнае перарыванне цяжарнасці злом, карыстаюцца новымі магчымасцямі. Так, невялікі беларускі гарадок выступіў супраць «дзетазабойства». **Ірына КАЗЛОЎСКАЯ, акушэр-гінеколаг Лагойскай раённай цэнтральнай бальніцы, пераможца конкурсу «Жанчына года — 2017»** і, між іншым, шматдзетная мама, адной з першых уголас заявіла пра сваё нежаданне рабіць аборты: «Калі я даведалася, што ў Расійскай Федэрацыі ўнесены папраўкі ў закон, якія даюць права на адмову ўрача ад перарывання цяжарнасці, я чакала такіх змен у нашым заканадаўстве. І, як толькі яны былі прынятыя, літаральна на наступны дзень напісала заяву аб адмове, а ўслед за мной і мае калегі. І сёння Лагойск — горад, дзе не робяць абортаў. Як вынік, бачу, сталі мяняцца ўстаноўкі жанчын. Раней яны ведалі, што можна прыйсці і без усялякіх пытанняў будзе перарывацца цяжарнасць, а зараз працэдура ўскладнілася, і яны ўжо думаюць, як папярэдзіць непажаданую цяжарнасць. Мне даводзілася чуць ад жанчын, якіх адгаварылі ад абортаў, "дзякуй". Але я ўпэўнена, што сёння трэба шмат гаварыць з падлеткамі, менавіта ў іх стаўленне да ўзаемаадносін і замест запужванняў, накшталт "не прынясі ў падоле", усяляць упэўненасць, што «калі-небудзь у іх будуць дзеці з каханымі людзьмі ў шчаслівых сем'ях».

«Паліп» назвалі Лізай

Між іншым, адно з апошніх даследаванняў паказала, што на пытанне, «Што б вы рабілі, калі б аборты былі забароненыя?», большасць жанчын адказала: «Нараджалі б». На жаль, сёння куды часцей на цяжарную, якая рашаецца зрабіць аборт, уплываюць тыя, хто побач: партнёр, бацькі, а часам і чужыя людзі.

«Урачы не ўбачылі дзіця, сказалі, што гэта паліп, і калі прыйшла паўтарана, паведамілі, што ён вырас. А сёння гэтаму «паліпу» дзевяць гадоў. Завуць Лізай, — дзеліцца сваёй гісторыяй шматдзетная маці, **кіраўнік маскоўскага фонду «Жанчыны за жыццё» Наталля МАСКВІЦІНА.** — Падчас цяжарнасці мяне накіроўвалі на аборты (што для мяне, як веруючага чалавека, непрымальна), адгаворвалі: «Навошта такой маладой у 25 гадоў нараджаць трэцяе дзіця?». І калі я чула гэтыя жахлівыя прапановы пра чыстку, разумела, што цяпер проста не маю права не дапамагаць жанчынам, якія трапляюць у такое ж становішча».

Сёння арганізацыя аб'ядноўвае тысячы валанцёраў у розных гарадах, вядуцца антыабортныя курсы, штодзень маніторацца сацыяльныя сеткі і спецыяльная праграма адсочвае жанчын, якія ў інтэрнэце заяўлялі пра аборт. Ствараюцца спісы, і такія жанчыны «размяркоўваюцца» паміж валанцёрамі (найчасцей жанчынамі, якія маюць дзяцей і ведаюць, як падтрымаць тых, хто трапіў у складанае становішча). У крызісных сітуацыях цяжарным жанчынам дапамогуць не толькі з кансультацыямі спецыялістаў, але і матэрыяльна: бясплатна можна атрымаць рэчы і для парадзіхі, і для немаўляці, нават праблемы з жыллём вырашальныя.

Негатыўнае стаўленне да цяжарнасці і думкі аб аборце, нават калі жанчына яго і не зрабіла, не застаюцца «непачутымі» — малы «выяўляе» сваё нежаданне з'яўляцца на свет, дзе яму не рады.

Такія ж арганізацыі дзейнічаюць і ў Беларусі. У межах сацыяльнага праекта «Ты не адна» праводзяцца мерапрыемствы на базах медустаноў, з'явілася інтэрактыўная карта, на якой паказаны ўсе віды бясплатных паслуг для цяжарных, і гэта не толькі дапамога медыкаў, псіхолагаў, юрыстаў, але і арганізацыі вольнага часу: спартыўныя аб'екты, музеі, курсы. У выніку міжведамаснага ўзаемадзеяння здзяйсняецца падтрымка жанчын, якія трапілі ў складанае становішча. У сацыяльным цэнтры «Шчаслівы малы» можна атрымаць як гуманітарную дапамогу, так і адукацыйную, маладым матулям падкажуць, як даглядаць малога, як знайсці працу. Тут яны знойдуць сяброў, абзавядуцца карыснымі кантактамі, а галоўнае, стануць больш упэўненымі і адчуюць, як гэта здорава — быць мамай.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Словам за жыццё

Як размовы з псіхолагам дапамагаюць нарадзіцца сотням маленькіх беларусаў

Абавязковае перадабортнае псіхалагічнае кансультаванне ў краіне ўвялі ў 2015-м, але толькі ў мінулым годзе пры жаночых кансультацыях пачалі адкрывацца спецыяльныя кабінеты «За жыццё». Што адбываецца за іх дзвярыма, расказала псіхолаг-валанцёр МГДА «Цэнтр падтрымкі сям'і і мацярынства «Матуля»» Таццяна БАРШЧЭЎСКАЯ.

Выпадковых цяжарнасцяў не бывае

На маёй далоні ляжыць штучны эмбрыён. Цельца мяккае і зусім маленькае — сантыметраў пяць-шэсць, не больш. Ён настолькі натуралістычна зроблены, што здаецца: вось-вось расплюшчыць вочкі і заварушыцца. Такія на кансультацыях паказваюць жанчынам, якія ўпэўнены, што ў іх унутры «маленькая гарошына, якая нічога не адчувае».

— Мы не адгаворваем ад аборту. У гэтым проста няма сэнсу. Калі жанчына цвёрда вырашыла: «Зраблю!» — яна зробіць, і ніякія кансультацыі для яе перашкодай не стануць. Наша задача — даць інфармацыю і падвесці пацыентку да пэўных разважанняў пра сваю будучыню, — кажа Таццяна.

Не дарма пасля размовы з псіхолагам даецца тры дні на тое, каб пабыць сам-насам са сваімі думкамі. Большасць жанчын да канца не разумеюць, што такое аборт і якія наступствы ён можа мець.

— Часта даводзіцца чуць пра «выпадковую цяжарнасць». Але, давайце па шчырасці: выпадковых цяжарнасцяў не можа быць у прынцыпе. Калі ты знаходзішся ў дзетародным узросце і вядзеш палавое жыццё, то ў любы момант можа адбыцца зачацце. Ісціна старая, як белы свет.

На кансультацыях жанчыны ўзростам крыху за трыццаць робяць «прызнанні старшакласніц»: «Не разумею, як гэта магло здарыцца. Мы ж карысталіся прэзерватывам». І гэта ў XXI стагоддзі! Калі кожны падлетак ведае, што прэзерватыў (як і іншыя метады кантрацэпцыі) не дае стапрацэнтнай абароны. Па статыстыцы ў 12 выпадках са 100 пры выкарыстанні прэзерватыва здараецца цяжарнасць.

Што самае складанае ў працы псіхолага, які праводзіць перадабортныя кансультацыі? На гэтае пытанне Таццяна ні на імгненне не задумваючыся адказвае: «Заахвоціць жанчыну да размовы».

— У кабінет прыходзяць жанчыны з каменным выразам твару і заяўляюць: «Усё ведаю і разумею. Падпішыце даведку, і я пайду». Быццам дзвярыма памыліліся ці, увогуле, іх гэта не датычыцца. Яны баяцца нават размаўляць пра тое, што з імі адбываецца. Але няведанне не вызваляе ад адказнасці. Перш за ўсё за ўласнае жыццё. Таму так важна ў размове даць магчымасць паглядзець на сябе збоку.

Існуе стэрэатып, што на аборты ў асноўным ідуць маладзенькія дзяўчаты. Насамрэч самая частая наведвальніца гэтага кабінета — жанчына 30—35 гадоў, у якой ужо ёсць дзеці. Хоць, канешне, трапляюць сюды і непаўналетнія, і студэнткі, і матулі-адзіночкі, і тыя, каму за 45.

Праблема не ў грашах, а ў галаве

Летась у краіне нарадзілася 102 тысячы дзяцей. Магло б нарадзіцца на 25 тысяч больш, калі б не аборты. Якія прычыны прымусілі жанчын пайсці на гэты крок?

«У мяне няма грошай на дзіця». Калі разважаць аб'ектыўна, то ў наш час гэта не прычына, каб адмовіцца ад нараджэння дзіцяці. Ёсць фінансавая падтрымка ад дзяржавы. Існуюць спецыяльныя фонды, якія гатовы забяспечыць рэчамі першай неабходнасці, прадуктамі. У адказ на гэтыя аргументы чую: «Хачу, каб мой сын/дачка ні ў чым не меў патрэбы». Але справа ў тым, што дарагія цацкі, адзенне, прыватныя садкі патрэбны не дзецям, а бацькам, для таго каб самаўпэўніцца і даказаць іншым: у нашых дзяцей было ўсё. Але гэтае «ўсё» часта не ўключае ў сябе самага галоўнага — любові і ўвагі. Калі яны будуць, то дзецям усё адно, колькі каштуе іх адзенне і ў якой кватэры яны жывуць.

«Я не гатовая» ці «Хачу пажыць для сябе». Жыццё — рэч непрадказальная. У момант, калі мы будзем гатовыя да нараджэння, у нас можа не атрымацца. Звычайная сённяшняя справа — нават абсалютна здаровыя не могуць нарадзіць. Што казаць пра тых, хто прайшоў праз аборт і тым панізіў свае шанцы на мацярынства?

Цікава, што з такімі фармулёўкамі прыходзяць не толькі маладзенькія дзяўчаты, але і жанчыны, якія ўжо маюць адно-два дзіцяці.

«Я не планавала цяжарнасць». У наш час, калі жанчыны сталі надзвычай дзелавымі і занятымі, цяжарнасць для некаторых ледзь не канец свету. Яна не ўпісваецца ў цякучае жыццё і выбівае з зоны камфорту. Таму ад «гэтай праблемы» імкнуцца як мага хутчэй пазбавіцца, забываючыся пра тое, што традыцыйна галоўнае прызначэнне жанчыны — быць матуляй.

«Я не жыву разам з хлопцам» ці «Мы з мужам збіраемся разысціся». Боязь застацца адной з дзіцем на руках натуральная. Але ніхто не задумваецца над тым, што нараджэнне гэтага дзіцяці можа перамяніць жыццё ў лепшы бок. Ці нават зберагчы адносіны, даць новы імпульс для развіцця.

Аднак сустракаюцца і зусім нечаканыя прычыны для абортаў. Жанчыны, якія маюць негатыўны вопыт першых родаў, баяцца нараджаць другі раз. Асабліва гэта датычыцца тых, хто зацяжарыў у сталым узросце. На жаль, многія сутыкаюцца з нетактоўнымі паводзінамі медыцынскага персаналу. Гінеколагі і медсёстры часам не ўпускаюць магчымасці проста ў твар сказаць жанчыне, што яна «для родаў стараватая» і «дзіця хутчэй за ўсё народзіцца нездаровым». Безумоўна, такія суб'ектыўныя выказванні і прагнозы — недапушчальныя. Рэпрадуктыўны ўзрост закладзены прыродай. І калі ты ў 45 адчуваеш, што хочаш і можаш нарадзіць, ніхто не ў праве цябе асуджаць.

— Як працуеце з жанчынамі, якія зацяжарылі ў выніку гвалту?

— Гэта асаблівы выпадак, які патрабуе не адной планавай кансультацыі, а цэлага цыклу. Вядома, з гэтымі пацыенткамі размова вядзецца зусім не такая, як з астатнімі. Але яшчэ раз падкрэслю: у нас няма мэты схіліць жанчыну да таго, каб яна адмовілася ад аборту. Нараджаць ці не — асабістая справа кожнай.

Адно з абавязковых пытанняў на кансультацыях датычыцца таго, як жанчына прыняла рашэнне перарваць цяжарнасць — сама, з мужам ці сваімі бацькамі, сяброўкамі. Нярэдка высвятляецца, што некаторых маладых дзяўчат да аборту схіляюць уласныя матулі і бабулі.

— Здзіўляе і пазіцыя большасці мужчын. Яны абыякавыя да таго кроку, на які ідуць іх жонкі і дзяўчаты. Маўляў, прымай рашэнне сама, табе ж нараджаць або не нараджаць і пасля з гэтым жыць. Чаму так? Відавочна, баяцца адказнасці. І, канешне, не да канца разумеюць і не хочуць разумець, што такое аборт і які шлейф праблем за ім цягнецца.

Не сакрэт, што з наступленнем цяжарнасці ў арганізме жанчыны адбываецца гарманальная перабудова. Аборт парушае натуральныя працэсы, выклікае стрэс. Усё гэта адбіваецца на здароўі. Калі не адразу, то ў далейшым. Французскія навукоўцы нават правялі даследаванні і прыйшлі да высновы, што рак малочнай залозы ў сталым узросце — гэта наступствы аборту ў маладосці.

Назад не вернеш

Працэнт жанчын, якія перадумваюць рабіць аборт пасля кансультацый, пакуль што дакладна вызначыць немагчыма.

— Абапіраючыся на ўласны досвед, скажу: дзве-тры з дзесяці цяжарных вырашаюць пакінуць дзіця. Гэта не можа не радаваць, бо гаворка ідзе пра жыццё чалавека, — кажа Таццяна. — Словамі не перадаць тыя эмоцыі, якія ўзнікаюць, калі да нас прыходзяць матулі са сваімі дзеткамі. Здаецца, зусім нядаўна мы на кансультацыях разбіраліся, чаму «не». А сёння яна дзякуе табе за тое, што передумала і сказала «так» свайму будучаму дзіцяці.

Але што адбываецца з тымі, хто даведу задуманае да канца? Таццяна лічыць, што псіхалагічная кансультацыя неабходна жанчынам не толькі перад абортам, але і пасля. Праўда, для гэтага патрэбныя спецыялісты з адпаведнай адукацыяй. Універсітэцкіх ведаў для таго, каб працаваць з жанчынамі ў такіх крызісных сітуацыях, недастаткова. Трэба абавязкова праходзіць перападрыхтоўку і наведваць спецыялізаваныя курсы. Пакуль беларускія псіхолагі толькі вучацца працаваць у гэтым кірунку.

— Разуменне ўсёй сур'ёзнасці ўчынку прыходзіць не адразу. Постабортны сіндром — рэальная псіхалагічная траўма, якая можа зламаць жыццё не толькі аднаму чалавеку, але і ўсёй сям'і. Жанчына пачынае вінаваціць мужа, які яе не адгаварыў. Калі ў далейшым аборт прывядзе да бясплоднасці, то і мужчына можа папракнуць: сама ва ўсім вінаватая. І нават калі жанчына зрабіла аборт употай ад блізкіх, лягчэй ёй не будзе. Рашэнне прымаецца хутка, а думкі аб ім застаюцца на ўсё жыццё. Таму жадаю ўсім прымаць толькі рашэнні, аб якіх не давядзецца шкадаваць!

Ганна КУРАК.

Мамін дзённік

Там, дзе валадараць паны

«Прыдумаюць жа розныя штукі!» — кажа Аляксандр Фёдаравіч, гледзячы, як яго меншы праўнук дрыгае ножкамі ў дзіцячым шэзлонгу і ловіць цацкі на прымацаванай на ім дузе. «Для маіх дзяцей найлепшай забавай было сядзець на печы», — успамінае дзядуля (між іншым, ветэран вайны) і расказвае пра сваю маці, якая гадавала дзяцей так, як прыйдзецца. Жне жыта — значыць немаўля побач, спіць у стажку. Закрычыць — грудзьмі пакорміць і далей за серп.

Ніякіх дзіцячых прыстасаванняў, акрамя бадай падвешанай да столі люлькі, не было. Пакінуць малое на ложку, абкладуць падушкамі, каб не скацілася, і завіхаюцца па гаспадарцы. На шпацыраванне з каляскай па два разы на дзень не было ні часу, ні ўласна самой каляскі. Галоўным у хаце быў муж, да прыходу якога павінна было быць усё гатова.

Паўгода мы з Арцёмкам выходзілі на вуліцу двойчы на дзень. Цяпер, калі няма дажджу, абмяжоўваемся толькі адным шпацырам. Усё астатняе — кармленні, развівальныя гульні, заняткі на фітболе, расслабляльны масаж, купанне і такія доўгія цырымоніі адыходу на кароткі сон — па плане. Гатаванне вячэры і іншы хатні клопат у ім — пад пунктам нумар два.

Дзякуй богу, калі нешта не зроблена, мой муж не папракае каронным: «Ты ж у дэкрэце!» Ужо ў першую ноч дома, калі сыты сын, праігнараваўшы свой утульны ложачак, нарэшце заснуў пасярэдзіне бацькоўскай канапы, выселіўшы галаву сям'і на вузенькае крэсла-ложак, муж з усмешкай сказаў: «У нас з'явіўся пан», — і гэтым самым вынес вердыкт, хто ў сям'і галоўны.

Раней першых да стала запрашалі мужчын, якія ненадоўга адрываліся ад свайго цяжкага клопату (а яго, асабліва ў вёсцы, хапала). Дзеці даядалі тое, што засталося. Мы ж, пакуль малога не пакормім, самі есці не сядзем.

Ужо з маленства сучасныя дзеці дыктуюць нам свае правілы. Калі нам сустракацца з сябрамі, калі хадзіць у цырульню, калі, у рэшце рэшт, спаць... Але расказала б я пра бяссонныя ночы тым жанкам, якія і жыта жалі, і скаціну дагледалі. Не ведалі яны, як і нашы матулі, пра падгузкі, якія пазбавілі сучасных жанчын мазалёў на руках ад мыцця бялізны па некалькі разоў на дзень. Не мелі яны і цудадзейных дэвайсаў, якія сёння і прыгатуюць, і прыбяруць, і іншыя справы зробяць — дастаткова націснуць кнопачку. Ды і дзякэтаў доўгі час ніхто не даваў, а тым больш не плаціў за тое, што ты гадуеш уласных дзяцей. А іх у тагачасных сем'ях звычайна было як мінімум трое.

Сёння ж статус шматдзетнасці прыраўноўваецца ледзь не да подзвігу. Тут як з адным справіцца! Хоць, дзякуючы гэткім розным штукам, усё ж нешта можна паспець. Пакуль Арцёмка гойдаецца ў шэзлонгу (з якога, каб не рамяні, ужо даўно выскачыў бы) і пільна слухае свайго прадзеда, які, як можа, забаўляе нашчадка, на пліце даварваецца боршч, а на паліцы — ужо стос папрасаванай бялізны.

Часам і паны бываюць літасцівыя...

Вераніка КАНЮТА.

ШЛЯХ ДА СЯБЕ

Ніколі не позна ўскочыць у апошні вагон

Яе фільмы прыцягваюць сваёй шчырасцю і лірычнасцю, яе вершы — нібыта пасланні з паралельнага свету. Маці пяцярых дзяцей, паспяховы рэжысёр дакументальных фільмаў, паэтэса і філантроп Любоў БІТНО ў лістападзе гасцюе ў часопісе «Алеся». Да ўвагі чытачоў «Звязды» — фрагменты размовы.

— Вы былі ўжо гаспадыняй сям'і, аўтарытэтным выкладчыкам рускай мовы і літаратуры... І раптам вырашылі атрымаць яшчэ адну адукацыю. Навошта?

— Аднойчы я вырашыла правесці для сяброў паэтычны вечар па Бродскім. Гэты паэт заўсёды быў для мяне загадкай, хацелася разабрацца ў ім і навучыцца яго выконваць. Падрыхтавалася, запрасіла любімых людзей. Пачала чытаць вершы і раптам адчула, што мяне не слухаюць. Ці то я дрэнна зразумела паэта і не вельмі добра чытаю, ці то мае госці хочуць выканаць Бродскага самі і не хочуць слухаць мяне. І тады я ўсвядоміла, што хачу валодаць выканальніцкімі навыкамі на прафесійным узроўні. «Няхай гэта будзе кіно», — падумала я.

Маё паступленне ў Акадэмію мастацтваў было азартнай авантурай. Ішоў ужо май ці нават чэрвень, таму я не паспявала падрыхтавацца і прыйшла здаваць экзамен з нуля, разлічваючы на базу пасля філфака. На мяне паглядзелі і сказалі: «Ну, фактура ёсць», і нейкім цудам мне ўдалося «ўскочыць у апошні вагон».

Калі пачала вывучаць кіно, зразумела, што ў ім ёсць усё, што я люблю: музыка, жывапіс, слова, тэмпарытм. Крок за крокам я старалася асэнсаваць яго, але многаму яшчэ трэба навучыцца.

— Вы гаворыце як сціплы чалавек. Аднак, між іншым, вашы фільмы становіліся прызёрамі самых разнастайных кінафестываляў. Ці дапамагаюць вам дасягаць творчых вышынь вашы блізкія?

— Вядома. Разам з мужам мы заснавалі студыю паэтычнага кіно «Сафія». Мой муж вельмі таленавіты чалавек, выдатна піша і падбірае музыку да тэксту: аздобіў многія мае вершы, дапамагае з агучваннем фільмаў.

— А як ужываюцца два творчыя чалавекі?

— Здаецца, мы знайшлі аптымальную дыстанцыю, каб лёгка было абодвум. І ў нейкім сэнсе азартна быць побач з такім чалавекам. Назіраеш, як выдатна ён усё робіць, як высока лётае, і думаеш: «Я таксама туды хачу». Але часцей даводзіцца быць паасобку. Яму трэба палётаць у сваім небе, а мне ў сваім. Але мы заўсёды разам злятаем на зямлю і радасна сустракаемся там. Мы такія розныя, але мы ж добра дапаўняем адно аднаго. А наша сустрэча — гэта гісторыя дзвюх палярнасцяў.

— Ваша творчая біяграфія — гэта, па сутнасці, гісторыя пра пошукі сябе. На пэўным этапе развіцця вы пачалі пісаць вершы. Гэты дар таксама быў у вас закладзены першапачаткова?

— У дзяцінстве я, як і многія, складала нейкія смешныя вершыкі, проста рыфмавала, таму што мне гэта падабалася. Мне было 15 гадоў, калі сябар падарыў мне двухтомнік славутай паэтэсы. Я прачытала яго як быццам на адным дыханні, за некалькі сутак. Гэтыя кніжкі ўсё перавярнулі ў маёй свядомасці, я многае зразумела пра сябе. Цяпер для мяне стварэнне вершаў — своеасаблівы падарунак. Вельмі кароткія перыяды жыцця, калі мая душа як быццам становіцца камертонам для гукаў звонку. Я слухаю і стараюся адлюстраваць свае вобразы ў вершаваных радках, бо ведаю, што гэта шчасце бывае са мной нядоўга.

— Тое, што з вамі адбываецца на працягу жыцця, можна ахарактарызаваць такім папулярным у сучаснай моладзі паняццем, як «самарэалізацыя». Іншымі словамі, вам пашчасціла выявіць і прымяніць усе закладзеныя ў вас здольнасці і магчымасці. Якая з іх самая дарагая для вас?

— Самае важнае для мяне тое, што мне пашчасціла быць маці. І не аднойчы. Вельмі радасна адчуваць сябе маці пяцярых дзяцей. Бо кожнае — гэта абсалютны чысты дар кахання. Таму дзеці — самае галоўнае, што ў мяне ёсць. І больш за ўсё на свеце я хацела б быць не паэтам, рэжысёрам або настаўнікам, а ідэальнай мамай.

Але ёсць і іншы бок — адказнасць. Наш абавязак зрабіць так, каб траўмы і раны, якія, магчыма, мы атрымалі ў дзяцінстве, не пераходзілі ў спадчыну нашым дзецям. І гэта вельмі складаная задача, выканаць якую не заўсёды атрымліваецца. Мае дзеці выраслі цудоўнымі, але часам я задумваюся, якімі б яны былі, калі б я стала маці ў больш сталыя гады, калі пошукі сябе засталіся ў мінулым...

— Відаць, менавіта вашае адказнае стаўленне да дзіцячых праблем натхніла вас на вялікі дабрачынны праект для дзяцей-сірот і тых, хто апынуўся ў цяжкай сітуацыі?

— Я задумалася над тым, як атрымалася, што ў Беларусі, дастаткова цывілізаванай еўрапейскай краіне, 21 тысяча сірот? Чаму ў некаторых бедных краінах няма такога паказчыка, і там людзям не зразумела, што такое сірата? Чым павінна хварэць грамадская свядомасць, каб дапусціць такую трагедыю? А між іншым, акрамя сірот, колькі людзей знаходзіцца ў інтэрнатах, дамах для састарэлых, дамах для інвалідаў і ментальных інвалідаў... Якая маральная катастрофа павінна была адбыцца, каб грамадства выпіхвала нейкія свае часткі?...

Задумваючыся над тым, як дапамагчы дзецям, я заўсёды чакала, што з часам далучуся да якога-небудзь адпаведнага праекта. Але потым зразумела, што павінна стварыць яго сама. Спачатку мне здавалася, што ім усім — і крызісным бацькам, і крызісным дзецям — у першую чаргу неабходна псіхалагічная дапамога. Аднак у нас не прынята звяртацца да псіхолага, і людзі чамусьці баяцца гэтага. Тады я зразумела, што перш чым прапанаваць дапамогу псіхолага, іх трэба падтрымаць больш далікатным спосабам. Напрыклад, падцягнуць дзіця па вучобе, каб яно магло паступіць туды, куды жадае, а не куды атрымліваецца. Каб яно пачало паважаць сябе, каб навучылася працаваць, каб убачыла плады сваіх намаганняў.

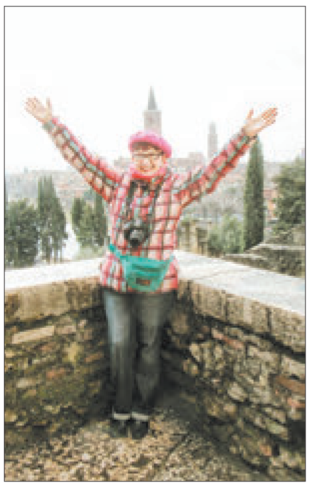
У мары няма ўзросту.

Я кінула «кліч» у інтэрнэце: шукала настаўнікаў, якія маглі б гадзіну ў тыдзень пазаймацца з такімі дзецьмі. Як ні дзіўна, знайшлося шмат энтузіястаў, якія гатовы былі займацца і больш, чым гадзіну.

Так з'явіўся праект «Беларусь: прафесіяналы — дзецям у цяжкай жыццёвай сітуацыі». Мы шукаем псіхолагаў, рэпетытараў, юрыстаў, праваахоўнікаў, бізнес-кансультантаў, спонсараў... Усіх, хто гатовы нам дапамагчы. Калі я ўбачыла моцны водгук ад людзей, я зразумела, што рабіла гэта не дарэмна, праблема наспела даўно, і грамадства гатова яе вырашаць. Людзі ахвяруюць сваім часам і грашыма, каб дапамагчы праекту. А гэта дарагога каштуе.

— Першая ваша прафесія — педагог. Не сумуеце па ёй, па вучнях?

— Я ж не зусім развіталася з гэтай прафесіяй. Апошнім часам займаюся з абітурыентамі, якія рыхтуюцца паступаць у Акадэмію мастацтваў. Мне вельмі падабаецца з імі працаваць: вельмі люблю раскрываць асобу і дапамагаць ёй развівацца. У свой час я з задавальненнем працавала і ў школе. Але тое не вельмі паважлівае стаўленне, якое апошнім часам адчувае настаўнік, не лепшым чынам адбіваецца і на дзецях. На жаль, у школьнага настаўніка зараз столькі бюракратычных абавязкаў, што не застаецца часу ні на любімую справу, ні на любімых дзяцей.

— Вы ўсё жыццё шукалі сябе. Разам з тым не патанулі ў бытавых праблемах, паспяхова спраўляліся з імі. У выніку поўнасцю рэалізавалі свае задаткі. Што б вы маглі пажадаць людзям, якія не задаволены сваім жыццём, не знайшлі справу па душы, плывуць па цячэнні і адчуваюць сябе нешчаслівымі?

— Галоўнае, што патрэбна кожнаму чалавеку, — гэта зразумець сябе. Я хацела б пажадаць усім людзям слухаць сваё сэрца і быць сабой.

Віталіна БАНДАРОВІЧ.

Сям'я Любові БІТНО.

БелВЭБ

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»:
Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ОАО «Банк БелВЭБ» на 30 сентября 2018 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	30.09.2018 (неаудировано)	31.12.2017
Активы		
Денежные средства и их эквиваленты	687 949	720 387
Драгоценные металлы	311	504
Средства в кредитных организациях	62 344	59 207
Кредиты клиентам	2 667 532	2 586 356
Инвестиционные финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	577 086	537 413
Инвестиции в ассоциированные компании	3 929	3 891
Основные средства	137 661	147 372
Активы, построенные для продажи	-	7 848
Инвестиционная недвижимость	-	4 295
Нематериальные активы	40 217	36 096
Текущий актив по налогу на прибыль	33	2 757
Отложенные активы по налогу на прибыль	2 760	15 385
Прочие активы	36 335	31 906
Итого активы	**4 216 157**	**4 153 417**
Обязательства		
Средства кредитных организаций	968 839	1 050 670
Задолженность перед Национальным банком Республики Беларусь	21	5 009
Средства клиентов	2 241 179	2 341 774
Выпущенные долговые ценные бумаги	16 603	4 507
Текущие обязательства по налогу на прибыль	3 676	8 215
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	437	988
Прочие обязательства и резервы	208 395	33 112
Субординированный кредит	217 940	199 340
Итого обязательства	**3 657 090**	**3 643 615**
Капитал		
Уставный капитал	473 057	473 057
Эмиссионный доход	458	458
Дополнительный капитал	5 485	5 485
Фонд переоценки зданий	22 492	22 771
Доходы по инвестиционным ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	10 413	16 606
Нераспределенная прибыль / (накопленный дефицит)	47 162	(17 756)
Итого капитал, приходящийся на акционеров Банка	**559 067**	**500 621**
Неконтрольные доли участия	-	9 181
Итого капитал	**559 067**	**509 802**
Итого капитал и обязательства	**4 216 157**	**4 153 417**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ОАО «Банк БелВЭБ» за период, закончившийся 30 сентября 2018 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	За 9 месяцев, закончившихся 30.09.2018 (неаудировано)	За 9 месяцев, закончившихся 30.09.2017 (неаудировано)
Процентные доходы		
Кредиты клиентам	194 721	226 054
Инвестиционные финансовые активы	24 956	42 052
Средства в кредитных организациях	950	1 977
Финансовая аренда	32	70
	220 659	**270 153**
Процентные расходы		
Средства кредитных организаций	(34 563)	(58 655)
Средства клиентов	(47 552)	(62 959)
Субординированный кредит	(6 592)	(10 146)
Выпущенные долговые ценные бумаги	(909)	(569)
	(89 616)	**(132 329)**
Чистый процентный доход	**131 043**	**137 824**
Резерв под обесценение активов, приносящих процентный доход	(15 588)	(89 913)
Эффект от модификации договорных условий по кредитам	6 330	-
Эффект первоначального признания активов, по которым начисляются проценты	(17 333)	(646)
Чистый процентный доход после резерва под обесценение	**104 452**	**47 265**
Чистые комиссионные доходы	**46 270**	**40 686**
Чистые доходы / (расходы) по операциям в иностранной валюте:		
– торговые операции	22 624	21 308
– операции с производными финансовыми инструментами	10	(151)
– переоценка валютных статей	(13 500)	13
Доля в чистом (убытке) / прибыли ассоциированных компаний	(62)	1
Финансовый результат от выбытия дочерних компаний	4 280	1 036
Прочие доходы	24 887	29 243
Непроцентные доходы	**84 509**	**92 136**
Расходы на персонал	(49 487)	(47 156)
Амортизация	(17 936)	(16 310)
Налоги, кроме налога на прибыль	(2 715)	(2 709)
Прочие операционные расходы	(43 112)	(45 850)
Прочие доходы/(расходы) от обесценения и восстановления/создания резервов	2 721	(1 674)
Непроцентные расходы	**(110 529)**	**(113 699)**
Прибыль до налога на прибыль	**78 432**	**25 702**
Налог на прибыль	(17 115)	(8 216)
Прибыль за отчетный период	**61 317**	**17 486**
Приходящиеся на:		
– акционеров Банка	60 412	16 118
– неконтрольные доли участия	905	1 368

Председатель Правления банка В.С. Матюшевский

Главный бухгалтер И.И. Мерзлякова

21 ноября 2018 г.

Консолидированная бухгалтерская (финансовая) отчетность, составленная в соответствии с требованиями МСФО, размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке/Финансовые показатели деятельности банка/Квартальная финансовая отчетность/Квартальная финансовая отчетность по МСФО за 2018 год».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27.12.2013 № 6. УНП 100010078.

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ БАНК
BELARUSKY NARODNY BANK

ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а

Консолидированный Бухгалтерский баланс на 1 октября 2018 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018	2017
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101		9 796	10 921
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		28 120	38 194
5	Средства в банках	1104		25 407	38 570
6	Ценные бумаги	1105		89 430	56 738
7	Кредиты клиентам	1106		313 801	298 542
8	Производные финансовые активы	1107		3 228	204
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		57	-
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		18 425	27 477
13	Доходные вложения в материальные активы	1110		5 748	
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111		8 980	3 349
15	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
16	Деловая репутация			-	-
17	Прочие активы	1113		5 945	7 451
18	ИТОГО активы	11		508 937	481 446
19	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
20	Средства Национального банка	1201		-	-
21	Средства банков	1202		51 171	67 964
22	Средства клиентов	1203		363 099	325 162
23	Ценные бумаги банка	1204		23 323	21 793
24	Производные финансовые обязательства	1205		-	83
25	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
26	Прочие обязательства	1207		3 098	2 167
27	ВСЕГО обязательства	120		440 691	417 169
28	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
29	Уставный фонд	1211		27 688	11 075
30	Эмиссионный доход	1212		-	-
31	Резервный фонд	1213		6 400	6 400
32	Фонд переоценки статей баланса	1214		10 989	11 244
33	Накопленая прибыль	1215		23 169	35 558
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации-банку			68 246	64 277
35	Доля неконтролирующих акционеров			-	-
36	ВСЕГО собственный капитал	121		68 246	64 277
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		508 937	481 446

Консолидированный Отчет о прибылях и убытках за 3 квартал 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		25 232	30 050
2	Процентные расходы	2012		10 795	14 554
3	Чистые процентные доходы	201		14 437	15 496
4	Комиссионные доходы	2021		8 312	7 270
5	Комиссионные расходы	2022		2 969	2 402
6	Чистые комиссионные доходы	202		5 343	4 868
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(96)	(65)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		6 258	6 367
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		3 108	(414)
11	Чистые отчисления в резервы	207		4 589	2 665
12	Прочие доходы	208		4 740	2 598
13	Операционные расходы	209		21 840	16 268
14	Прочие расходы	210		1 404	1 039
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		5 957	8 878
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 988	1 196
17	Прибыль (убыток)	2		3 969	7 682
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			-	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
20	Итого прибыль (убыток)			3 969	7 682
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации			3 969	7 682
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			-	-
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
24	Базовая прибыль на простую акцию			-	-
25	Разводненная прибыль на простую акцию			-	-

Генеральный директор С.К. Сабук

Главный бухгалтер Н.П. Шнип

Дата подписания: 21 ноября 2018 года

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка:
(https://bnb.by/o-nas/nashi-rezultaty/bukhgalterskaya-otchetnost/)

Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк»
Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь, №10 от 07 июня 2013 г.
УНП 100513485.

«МУЖ УГАВАРЫЎ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Паколькі наш дом знаходзіцца побач з трасай, я, напэўна, паўгода не магла прызвычаіцца, што і днём, і ўначы побач едуць машыны. Ну і да каровы не прывыкла дагэтуль. Мне яна даверу не ўнушае. Хоць мы і бычкоў вырошчваем, і роды ў свінкі прымалі, — усміхаецца гаспадыня.

Зрэшты, навучыцца даіць карову Іне ўсё ж такі давялося. Перад апошнім этапам «Уладара сяла», дзе арганізатары маглі зладзіць конкурс па даенні, яна брала ўрокі ў жанчыны, у якой сям'я набывае малако. Праўда, навык так і не спатрэбіўся.

«Суседзі вырашылі, што мы звар'яцелі»

Удзельнічаць у конкурсе Хацкевічам прапанавалі ў ліпені. Але падрыхтоўка была няпростай. Напрыклад, толькі здымкі пяціхвіліннага роліка, каб прадставіць сям'ю, занялі пяць гадзін:

— Калі нам паведамілі, што галоўны прыз — трактар, Коля пагадзіўся і сказаў: мы едзем па трактар, — успамінае Іна. — Патрабаваўся відэаролік пра сям'ю, фотаматэрыялы з сельскім каларытам. Нашы суседзі тады вырашылі, што мы зусім звар'яцелі: ідзём у хлеў — фатаграфуемся.

Да рэспубліканскага этапу, дзе, уласна, і разыгрываўся трактар, маладой сям'і давялося прайсці раённы і абласны этапы, абышоўшы па выніках больш за два дзясяткі іншых сем'яў. Гаспадыня, паводле яе прызнання, хвалявалася за ўсе: за тое, каб выспаліся дзеці, каб не падвяло надвор'е, каб муж не забыў словы. А вось самым цяжкім выпрабаваннем для Мікалая стаў выхад на сцэну. Прычым ужо на раённым этапе.

— Мяне выступленні не палохалі, а вось муж быў сам не свой, — смяецца Іна. — Ён дагэтуль ніколі не выходзіў на сцэну. Я даю яму дзяцей і кажу: я іду першая, ты з дзецьмі — за мной. Там пражэктар свеціць у вочы, усё роўна нічога не бачна. Як я перажывала, што ён не скажа свае словы! Затое «на рэспубліцы» глядзела і не пазнавала: няўжо гэта мой муж?! Яго там так панесла: і камплімент мне зробіць, і руку пацалуе.

Зрэшты, прадэманстраваць журы варта было не толькі творчыя ўменні. Адзін з конкурсаў на рэспубліканскім этапе — пабудаваць падворак. Да яго сям'я Хацкевічаў рыхтавалася дома загадзя. На гэта пайшлі 10 кубоў лесу і тыдзень працы. Гатовы падворак потым перавезлі ў Слуцк, дзе яго заставалася толькі сабраць.

— Ва ўсіх былі больш простыя варыянты, напрыклад палатка. А ў нас сапраўдная палова сялянскага дома — з бярвення, з акном, дахам, на даху — конь, ахоўнік дома, — расказвае жанчына. — У Слуцку збіраць пачалі яшчэ з вечара, Мікалаю дапамаглі бацька і мой брат. А я, мая свякроў і мама, а таксама цёткі дапамагалі накрываць на стол: нарыхтоўкі, пірагі, гусака — усё гатавалі дома і везлі з сабой.

Падтрымаць сям'ю ў фінале ў Слуцк прыехала 20 чалавек — сваякі і сябры. Астатнія 30 месцаў у аўтобусе займалі стравы, на падлозе размяшчаўся разабраны падворак. Яго, дарэчы, Хацкевічы пакінулі ў падарунак арганізатарам, сабе на памяць забралі толькі драўлянага каня.

Найлепшы час сям'я прадэманстравала амаль ва ўсіх конкурсах:

— Калі завяршылася прэзентацыя падворка, мы цалкам разняволіліся. Быў конкурс, дзе трэба было лавіць курэй. Кожная з дзвюх удзельніц павінна злавіць па пяць штук. А нам выпусцілі чамусьці не 10, а 11. І пакуль мая саперніца злавіла трох курыц, у мяне было ўжо шэсць, — успамінае Іна.

А з лаўкай, якую трэба было на хуткасць змайстраваць з 6-метровай дошкі з дапамогай цвікоў, малатка і нажоўкі, Хацкевічы ўвогуле справіліся ў рэкордны тэрмін. Прычым яна мусіла быць са спінкай, а заданне лічылася выкананым, калі на лаўцы размесціцца ўся сям'я.

— За тыдзень мы ведалі, што будзе такі конкурс. Іна казала: давай патрэніруемся, — успамінае Мікалай. — Я ж вырашыў не пераводзіць марна дошкі. Па дарозе ў Слуцк прыкінуў, як гэта можна хутка зрабіць.

У выніку большасць удзельнікаў справілася з заданнем за 12 хвілін, а Хацкевічы — у тры разы хутчэй!

Наступствы аднаго з апошніх конкурсаў, нягледзячы на яго немудрагелістасць, нагадвалі пра сябе гаспадару ўсе апошнія месяцы — Мікалай атрымаў сур'ёзны апёк. Сям'я гатавала «дранікі на калодзе» — таксама на хуткасць.

— У канцы варта было прыбраць патэльню з калоды. А ў мітусні знікла наша аднімка, — успамінае гаспадар. — Я ўхапіў патэльню рукой. Кіпячы алей выліўся мне на другую руку... Прыйшлося выклікаць хуткую. Тым часам пачалося ўзнагароджанне. Я сяджу ў машыне хуткай дапамогі і праз акно бачу, што Іна з дзецьмі пайшла на сцэну. А ўрачы не ведаюць, што рабіць з маім апёкам: настойваюць на шпіталізацыі, маўляў, у цябе рука да локця ў пухірах. А я спрачаюся і прашу абязболіць. Нарэшце яны пагадзіліся, і калі лекі падзейнічалі, адчуў, што адключаюся. У прытомнасць прыводзілі нашатыром, з ім у выніку і стаяў на сцэне.

— Я бачыла, што муж дрэнна сябе адчувае, але віду стараецца не паказваць, вельмі баялася, каб ён не ўпаў. Яшчэ і малодшы сын пачаў засынаць на сцэне, я не ведала, каго з іх мне трымаць, — успамінае Іна. — І тут аб'яўляюць: пераможцы конкурсу — сям'я Хацкевічаў...

З удачай па жыцці

У падарунак яны атрымалі мотакультыватар і грашовы сертыфікат на 1960 рублёў. Іна і Мікалай прызнаюцца, што і яны ўклалі ва ўдзел у гэтым праекце шмат намаганняў, часу і сродкаў. І на пытанне, ці паўтарылі б, калі б ведалі, праз што давядзецца прайсці, адказваюць: не ўпэўнены.

— Мы гэта ўспамінаем, як сямейную прыгоду. У нас ёсць вялікая праблема — мы не ўмеем адпачываць, — кажа Іна. Мікалай дадае: — Увесь час працуем, зарабляем, нешта набываем — і зноў працуем. Атрымліваецца замкнёнае кола. Гэта быў своеасаблівы забаўляльны тур па Беларусі. Мы пабывалі ў Шаркаўшчыне (на абласным этапе. — **Аўт.**), Слуцку, пасля конкурсу двойчы ездзілі ў Мінск. Нам зладзілі экскурсіі па Палацы Незалежнасці, Палацы Рэспублікі, Нацыянальным мастацкім музеі.

— Мікалай сядзіць у тэатры і кажа: «У мяне дома столькі работы, а я тут!» — усміхаецца Іна, даючы зразумець, што адпачываць ім яшчэ вучыцца і вучыцца.

Гэта і не дзіўна, бо адпачываць у вёсцы не даводзіцца нават у лістападзе, калі скончыліся работы на зямлі. Муж і жонка ўстаюць а палове шостай, а заканчваецца іх дзень часам за поўнач.

— Устаю, дапамагаю сынам сабрацца ў садок, потым кормім жывёлу, муж адвозіць дзяцей, а я еду на работу. Днём мы абодва занятыя. Увечары трэба зноў пакарміць жывёлу. Сыны просяць пагуляць з імі ці вершык трэба вывучыць, а яшчэ — мыць, прыбіраць, гатаваць... І толькі ў выхадныя думаеш: сёння я рана лягу спаць. Праўда, гэта ўсё роўна рэдка атрымліваецца, — з усмешкай кажа Іна.

Чым заняць сябе на вёсцы, калі вольны час усё ж з'яўляецца? Ды хоць бы спяваць. Хоць раней Іна не займалася спевамі, у Вяжышчы яе запрасілі ў мясцовы калектыў «Рэха». Удзельніцы хору спяваюць для сябе, а таксама наведваюцца з канцэртамі ў суседнія вёскі і раённы цэнтр — Бешанковічы. Спяваюць у калектыве і сыны Іны. А таксама вывучаюць азы ігры на гармоніку разам з педагогам.

— Я даўно казаў Іне, што яна прыцягвае ўдачу, — усміхаецца Мікалай. — Адразу пасля перамогі ва «Уладары сяла» яна выйграла ў адным з конкурсаў 40 літраў паліва. І на рабоце (Іна працуе кухарам. — **Аўт.**) — толькі яна выйшла з дэкрэтнага адпачынку, наведвальнікаў адразу стала ўдвая больш.

Іна не спрачаецца і дадае, што знаёмыя ёй раяць... пагуляць у «Суперлата». Хоць здаецца, галоўны шчаслівы білет у сваім жыцці яна ўжо выцягнула: сваіх любімых мужчын — сыноў Аляксея і Аляксандра і мужа Мікалая.

Алена КРАВЕЦ.
Фота Андрэя САЗОНАВА.
Бешанковіцкі раён.

Больш фота глядзіце на сайце www.zviazda.by

Зарегистрировано Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
28 ноября 2018 года
Лихачевский В. В.

ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ШЕСТОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ООО «ДАТЧ СТАР» ТАВАРЫСТВА З АБМЕЖАВАНАЙ АДКАЗНАСЦЮ «ДАТЧ СТАР» ТАА «ДАТЧ СТАР»

Пункт 1.5. Проспекта эмиссии жилищных облигаций шестого выпуска общества с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» (далее – Проспект) изложить в следующей редакции:

«1.5. Номера счетов Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций:

– № BY90MMBN30120336400109330000 в ОАО «Банк Москва-Минск, г. Минск, БИК MMBNBY22;

– № BY47AEBK30120045758500000000 в ЗАО «БТА Банк», г. Минск БИК AEBKBY2X.»

2. Остальные пункты Проспекта остаются неизменными.

Директор Д.Г. Заморец

Главный бухгалтер Н.Б. Гусева

УНП 191061436

Зарегистрировано Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
28 ноября 2018 года
Лихачевский В. В.

ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ПЯТОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ООО «ДАТЧ СТАР» ТАВАРЫСТВА З АБМЕЖАВАНАЙ АДКАЗНАСЦЮ «ДАТЧ СТАР» ТАА «ДАТЧ СТАР»

Пункт 1.5. Проспекта эмиссии жилищных облигаций пятого выпуска общества с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» (далее – Проспект) изложить в следующей редакции:

«1.5. Номера счетов Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций:

– № BY90MMBN30120336400109330000 в ОАО «Банк Москва-Минск, г. Минск, БИК MMBNBY22;

– № BY47AEBK30120045758500000000 в ЗАО «БТА Банк», г. Минск, БИК AEBKBY2X.»

2. Остальные пункты Проспекта остаются неизменными.

Директор Д.Г. Заморец

Главный бухгалтер Н.Б. Гусева

УНП 191061436

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «СЧАСТЛИВЫЕ СЕЗОНЫ С БЕЛКАРТ!»

Организатор рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «Мятный знак». УНП 192325716, 220030, Республика Беларусь, г.Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6, этаж 3.

Наименование рекламной игры: «Счастливые сезоны с БЕЛКАРТ!».

Территория проведения: Республика Беларусь.

Срок начала и окончания рекламной игры: игра проводится с 1 апреля 2018 года по 3 декабря 2018 года.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: игра зарегистрирована в Министерстве антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь (свидетельство о государственной регистрации № 3231 от 19 марта 2018 года).

Сведения о количестве участников рекламной игры: в игре приняли участие 11 931 (одиннадцать тысяч девятьсот тридцать один) человек.

Сведения о розыгрыше призового фонда: призовой фонд (229 призов), общий размер которого составляет 84 572 (восемьдесят четыре тысячи пятьсот семьдесят два) белорусских рубля 97 копеек разыгран полностью.

Список победителей рекламной игры «Счастливые сезоны с БЕЛКАРТ!» опубликован на сайте www.igra.kartochki.by

Поздравляем победителей!

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры 8 (033) 335 51 10

ОАО «Пинск-Стройматериалы» 12 и 26 декабря 2018 года проводит 5-и 6-е открытые торги в форме аукциона по реализации имущества

Организатор торгов	Ликвидатор **ОАО «Пинск – Стройматериалы»** Ребковец Дмитрий Павлович, тел.: +375 29 835 99 77; 44 776 19 47
Время и место проведения торгов	**в 11.00** по юридическому адресу продавца

Номер лота	Наименование и краткое описание	Общая площадь, кв. м	Стоимость, руб. без НДС	Размер шага аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.	Начальная цена лота с учетом шага, руб., без НДС
1	Склад-арочник № 1, ул. Пучкова, 14В	493	43 491	2 175	4 350	45 666
2	Склад-арочник № 2, ул. Пучкова,14Г	493	52 941	2 648	5 294	55 589
3	Навес для материалов, ул. Пучкова,14Д	637,6	76 720	3 836	7 672	80 556
4	Мастерские, ул. Пучкова,14Б	146,1	20 300	1 015	2 030	21 315
5	Склад-модуль, ул. Пучкова,14	881,2	176 000	8 800	17 600	184 800
6	Магазин № 30 «Стройматериалы» ул. Пучкова,14	602,5	273 600	13 680	27 360	287 280
7	Магазин № 22 «Сделай сам» ул. Берковича,13	206,5	74 200	3 710	7 420	77 910
8	Магазин № 4 д. Пинковичи, ул. Лунинецкая,39	198	75 110	3 756	7 511	78 866
9	Магазин № 15 , ул. Горького, 57	526,4	409 275	20 465	40 928	429 740
10	Автопогрузчик «Балканкар» ДВ 1792		2 748	138	275	2 886
11	Автопогрузчик «Львов» 4045		1 792	90	180	1 882
12	Пилорама ленточная MG-6200		3 850	193	385	4 043
13	Станок 4-сторонний TOSSVITA		26 810	1 341	2 681	28 151
14	Станок заточной для дисковых пил ВЗ-464		1 617	81	162	1 698
Подробно с имуществом и условиями можно ознакомиться с пн. по пт. с 8 до 18 по адресу продавца, на сайтах **http://pinsk.gov.by и brest-region. gov.by** и у организатора торгов						

Шаг аукциона	**Не менее 5 % от начальной стоимости лота**
Размер задатка	10 % от начальной цены предмета торгов. Задаток до подачи заявления перечисляется на **р/с BY 39 PJCB 3012 520004100000 933 в Приорбанк ОАО БИК PJCBBY2X, УНН 200250973**
Документы, необходимые для участия в торгах	Заявление на участие в аукционе, платежный документ с отметкой банка о внесении задатка, копии документов, подтверждающих юридические полномочия участника торгов, предоставляются не позднее **11.12.2018 г. и 25.12.2018 г.**
Возмещение затрат	Победитель (претендент) возмещает затраты, связанные с подготовкой по организации и проведению аукциона из расчета 1,85 % от суммы сделки без НДС, которые подлежат уплате в течение 3 (трех) рабочих дней с даты проведения аукциона

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды недвижимого имущества (здание мастерских с навесом)

Аукцион состоится 31.12.2018 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

№ лота	Наименование объекта, адрес	Площадь, кв. м	Начальная цена продажи права заключения договора аренды, руб.	Характеристика объекта	Целевое использование имущества	Коэффициент к базовой ставке арендной платы	Срок аренды, лет	Сумма задатка, руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 320/С-19704 (здание мастерских /288,5 кв. м/ с навесом /66,0 кв. м/), Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Товарная, д. 96А	354,5	1 427,75	Одноэтажное кирпичное здание (электроснабжение, отопление, водопровод, канализация, год постройки – 1957, общая площадь – 288,5 кв. м) с пристроенным металлическим навесом (год постройки – 2008, площадь – 66,0 кв. м); арендная плата в месяц – 159,83 базовой арендной величины (БАВ), в том числе: здание мастерских – 129,83 БАВ, навес – 30 БАВ	Для производства и (или) реализации товаров (продукции), размещения складских помещений, выполнения работ и оказания услуг	3,0	3	50,00

Продавец (арендодатель): «Гомельская дистанция гражданских сооружений» РУП «Гомельское отделение Белорусской железной дороги», 246034, г. Гомель, ул. Хозяйственная, 19, тел. (0232) 95 22 25.

Организатор торгов: Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Региональное инвестиционное агентство «ГомельИнвест», 246034, г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67, тел. (0232) 25 49 00, факс (0232) 25 49 01.

Документы на участие в аукционе принимаются с 03.12.2018 г. по 28.12.2018 г. в рабочее время (с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00), по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67. Документы, поданные после 16.00 28.12.2018 г., не рассматриваются. Заключительная регистрация участников аукциона в день проведения аукциона (31.12.2018 г.) с 10.30 до 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY54BPSB30121131290419330000 БИК BPSBBY2X в Региональной Дирекции № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Гомель, ул. Крестьянская, 29а. Получатель платежа – ГП «РИА «ГомельИнвест», УНП 490779270. Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе 31 декабря 2018 г.».

При подаче заявления участник должен иметь:

1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе (в случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть);

2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; представитель индивидуального предпринимателя – паспорт и доверенность; представитель юридического лица (резидент РБ) – паспорт (руководитель – копию приказа, протокола о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из государственного реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя. Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 100 (сто) базовых величин.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Телефон для справок +375 29 679 02 81. Для ознакомления с объектом (+375 2334) 6 38 77, 6 36 77, (+375 29) 343 66 10, 691 39 27.

РУП «Торговый дом «Восточный» извещает о проведении 14.12.2018 повторного открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-49674, общей площадью 1 564,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Социалистическая, 26. Назначение: здание неустановленного назначения, наименование: здание пристройки к главному производственному корпусу (литер Б1/к). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 500000000002004401 площадью 1,0869 га. **Начальная цена продажи – 688 176,00 рублей, задаток – 68 817,60 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 2. Изолированное помещение с инвентарным номером 640/D-63993, общей площадью 159,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, ул. Комсомольская, д.1-22. Назначение: здание административное помещение, наименование: административное помещение. **Начальная цена продажи – 124 416,00 рублей, задаток – 12 441,60 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 3. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-70779181, общей площадью 5 401,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Долгобродская, 16-6. Назначение: здание административное помещение, наименование: административное помещение. **Начальная цена продажи – 2 567 052,00 рублей, задаток – 256 705,20 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 4. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-78796, общей площадью 20,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Брест, ул. Спокойная, 9Б/34. Назначение: здание автомобильного транспорта, наименование: гараж № 34. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 140100000001025605 площадью 5,7986 га **Начальная цена продажи – 3 807, 00 рублей, задаток – 380, 70 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 5. Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-76538, общей площадью 3 207,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Бобруйск, ул. Орджоникидзе, 84. Назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование: здание СТО А. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 741000000003001198 площадью 1,2887 га. **Начальная цена продажи – 470 448,00 рублей, задаток – 47 044,8 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 6. Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-85447, расположенное по адресу: г. Барановичи, массив гаражей по пер. 2 Бадака (вблизи металлобазы), блок 1, бокс 3, общая площадь – 21,9 кв. м. Назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гараж. Расположен на земельном участке с кадастровым номером 141000000001001023 площадью 0,0191 га. **Начальная цена продажи – 2 952,00 рублей, задаток – 295,20 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 7. Капитальное строение с инвентарным номером 720/С-13292, общей площадью 63,0 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Горки, ул. Мира, 61А. Назначение: здание специализированное для металлургического производства и металлообработки, наименование: кузница. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 722050100001006922 площадью 0,1370 га. **Начальная цена продажи – 6 775,10 рублей, задаток – 677,51 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 720/С-15826, общей площадью 202,1 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Горки, ул. Мира, 61М. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование: производственно-складское помещение. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 722050100001006922 площадью 0,1370 га. **Начальная цена продажи – 33 624,00 рублей, задаток – 3 362,40 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 9. 1. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-12358, общей площадью – 1039,6 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6/1. Назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – картофелехранилище на 1000 т;

2. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-10302, общей площадью – 1626,3 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6. Назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – картофелехранилище;

3. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18897, общей площадью – 67,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6/2. Назначение – здание специализированное энергетики, наименование – здание трансформаторной подстанции;

4. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18024, общей площадью – 3477,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, площадка № 2. Назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – площадка № 2;

5. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18858, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, линия электропередачи. Назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – линия электропередачи, протяженность – 737,1 м;

6. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18859, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, водопровод. Назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – водопровод, протяженность – 245,8 м.

Здания и сооружения расположены на земельном участке с кадастровым номером 241800000009002057 площадью 1,1146 га. **Начальная цена продажи – 540 483, 84 рублей, задаток – 54 048,38 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-27123, общей площадью 32,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Слуцк, ул. Ленина, 292. Назначение: здание специализированное иного назначения, наименование: мойка. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 642500000001000678 площадью 4,5076 га. **Начальная цена продажи – 4 060,80 рублей, задаток – 406,08 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 11. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-7025740, общей площадью 43,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Орловская, 40а-24. Назначение: здание административное помещение, наименование: административное помещение № 24. **Начальная цена продажи – 56 376,00 рублей, задаток – 5 637,60 рублей. Шаг аукциона – 5 %.**

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае, если заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством РБ для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством РБ

Аукцион состоится 14.12.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал

Задаток перечисляется на р/с BY81POIS30120021178401933001, БИК POISBY2X, ОПЕРУ ОАО «Паритетбанк», 220002 г. Минск, пр-т Независимости, 77, ОКПО 37411910, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот №___, проводимого 14 декабря 2018 года.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 14А, управление реализации недвижимости и арендных отношений в рабочие дни: пн. – чт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. – с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15. Окончание приема заявлений 11.12.2018 в 14.00.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента в любое время до объявления его проданным

Контакты организатора аукциона: +375 17 351 00 01; +375 17 380 27 37; +375 44 763 62 63

У ДЗЯРЖЫНСКУ ПРАЕЗДАМ

Той, хто чакае ад падарожжа нечага незвычайнага, наўрад ці выправіцца па гэта ў горад, звычайнасць якога здаецца ўзведзенай у ступень. Яшчэ Сыракомля пісаў пра яго, што нічым ён, акрамя старажытнасці, не вылучаецца. З той пары і ад старажытнасці следу заўважнага не засталося. Тым не менш не заехаць сюды па дарозе да чаго-небудзь больш захапляльнага — значыць, зрабіць памылку.

Кальвінскі збор на акварэлі Саўэрмільха...

...і на фотаздымку пачатку XX стагоддзя.

Сыракомля быў тут у сярэдзіне XIX стагоддзя, калі гэта было яшчэ Койданава, складзенае, як ён пісаў, з дзвюх ці трох соцень сасновых дамкоў, большая частка якіх — «аж занадта знаёмыя корчмы». Згадаў, што Жыгімонт III у 1588 годзе надаў Койданаву два кірмашы, «цяпер змізарнелыя». Корчмаў з той пары значна паменела, а кірмашы замяняе рынак. Хоць адзін ён, але затое штодзённы і круглагадовы, і гандаль на ім такі разматы і бойкі, што нават і гэтая акалічнасць можа стаць нагодай сюды завітаць. Тут, што цікава, гандлююць сярод іншага тым, чым і тады гандлявалі, — глінянымі міскамі, глякамі і гаршкамі, драўлянымі грэбнямі, ступамі, таўкачамі. Набыўшы нешта гэткае ў сучаснага прадаўца, на горад з даўно ўжо не аднымі сасновымі дамкамі паглядзіш, нібы Сыракомля. І тады першым, што захочацца зверыць з мінулым, будзе касцёл Святой Ганны. «Сціплы і знадворку, і ўсярэдзіне», усё ж ён даволі заўважны аб'ект для вандроўніка, які ўязджае ў Дзяржынск з боку Заслаўя.

Без малога шэсць соцень гадоў яму, а паверыць у гэта складана. І ўсё таму, што будаваўся ён з дрэва і ўзводзіўся наноў шмат разоў. Зрэшты, пра некаторыя драўляныя храмы — тыя з іх, якія, колькі б ні гарэлі, заўсёды неяк хутка ўзнаўляліся, — можна сказаць інакш: калі дзверы іх шырока расчынены для людзей, то самі яны, быццам людзі, якія маюць насцеж расхінутыя сэрцы, ніколі не выглядаюць на свой узрост. Сціпласць і адкрытасць — галоўныя скарбы людзей і храмаў. А гледзячы ў ясныя вітражныя вочы касцёла Святой Ганны, можна зразумець яшчэ і тое, як важна захоўваць цвёрдасць пазіцыі. Храм стаіць на сваім фундаменце ажно з 1439 года. Значыць, бачыў ён усё тое цікавае і разам з тым вартае жалю, што ў мінулыя стагоддзі адбывалася побач.

На адлегласці, якую лёгка памераць крокамі, можна прыкмеціць невысокі пагорак. Парослы травой, дзе-нідзе ён дэманструе аголенасць у выглядзе ўпарадкаваных камянёў. Так, як цяпер ляжаць, яны былі пакладзены яшчэ ў XVI стагоддзі, але таго, што яны сабой утваралі, — Койданаўскага замка — не існуе ўжо амаль стагоддзе. Пагорак і шыльда з надпісам «Гарадзішча» — гэта ўсё, што засталося ад велічы пад назвамі Гаштольдава гара, а пазней Кальвіншчына. А ўсё, спадарства, праз прагнасць тых, хто тут гаспадарыў: адбілася яна моцна на шляхце, якая зрабілася інструментам інтрыг і страціла традыцыі свае старадаўнія, асабістае паставіўшы вышэй за любоў да Айчыны. Такое не праходзіць дарэмна, за такое заўсёды патрабуецца плата, хоць часам і з адтэрміноўкай. Варта пра гэта падумаць, шукаючы адказ на пытанне, чаму адны гістарычныя помнікі разбураюцца, самі сабе аддадзеныя, а другія і час не бярэ, і людзі шануюць. Рытарычным гэтае пытанне толькі здаецца...

Ад высокіх муроў з байніцамі і зубцамі ды ад гельвецкай царквы, што за тымі мурамі стаяла, ад таго, што паспелі намаляваць Напалеон Орда ў ліпені 1876-га і Курт Саўэрмільх у маі 1918- га, засталіся, як бачым, пагорак і камяні. На алтары царквы — Сыракомля сведка — ляжала некалі Брэсцкая біблія: ён яе на свае вочы бачыў. А пад алтаром, у скляпенні захоўваліся труны з целамі Радзівілаў. Калі б трошкі іншая лёс і гісторыя дасталіся гэтаму храму (мо, калі б маліліся ў ім трошкі больш), тады радзівілаўская крыпта, што ў Нясвіжы, была б у нас не адзінай, і ехалі б вандроўнікі ў Дзяржынск такім самым арганізаваным парадкам. Але гісторыю не перапішаш...

А вось напісаць яе — акварэлькаю, на прывале, у дарожным альбоме, падчас адпачынку — цалкам верагодная справа. Зірніце на акварэль Курта Саўэрмільха з Германіі, які апынуўся ў Койданаве, бо быў прызваны ў войска ў Першую сусветную вайну і трапіў ваяваць на Усходні фронт. Нарадзіўся ён, праўда, у Варшаве, калі бацька і маці ўцякалі з Санкт-Перцярбурга, бо бацька, служачы там капельмайстрам, здзейсніў замах на цара. Такі вось фінт лёсу. Злева на акварэльцы — бачыце? — вежа касцёла Святой Ганны, які і сёння стаіць, і вежы чарговы раз новыя. Справа — гаротная царква кальвіністаў, таксама з вежай. Саўэрмільх заспеў яе ўжо без гадзінніка, але да 1913 года ён на гэтай вежы дакладна быў. На малюнку Орды гадзінніка таксама няма: мо, *яшчэ* няма?..

Мастакі-летапісцы і летапісцы-пісьменнікі — найлепшыя экскурсаводы, не ў крыўду сённяшнім кажучы. Што яшчэ паведаміць нам Сыракомля?

Кажа, што нядаўна ўзведзеная цэркаўка (гэта ўжо ў цэнтры, на плошчы, на скрыжаванні сённяшніх Першай і Другой Ленінскіх, Маркса і Кастрычніцкай, асвечаная як Свята-Пакроўская) вельмі хораша спалучае італьянскі стыль з візантыйскім. І больш пра яе нічога. Праўда, яшчэ адзін «экскурсавод», Павел Шпілеўскі, кажа, што ў гэтай царкве захоўвалася калісьці ікона з надпісам «Крутагор'е 1146». Крутагор'е — яшчэ адна назва Дзяржынска, ранейшая, перад Койданавам. Атрымліваецца, што Дзяржынску, які нічым не адметны, у які сучасны, спрактыкаваны, распешчаны цікавінкамі падарожнік наўрад ці збярэ свой рукзак, па-першае, перапала ад гісторыі ажно тры назвы, а па-другое, налічваецца самае малое 872 гады. На самай справе больш, бо перш чым пісаць на які-не назву паселішча, трэба яго збудаваць. Ды і назвы зусім не тры. У самым пачатку XVI стагоддзя, калі з сям'ёй тагачасных уладальнікаў парадніўся Альбрэхт Гаштольд, некаторыя дакументы ўпаміналі населены пункт як Гаштольдава. А на зары існавання гэтае месца называлася жыхарамі Акопішчам. Адзін, два, тры, чатыры, пяць... Пяць — гэта лік, на якім грунтуюцца шмат якія законы светабудовы.

Адзін, два, тры, чатыры, пяць... Рынак, касцёл Святой Ганны, месца былога замка, Свята-Пакроўская цэркаўка... Хедэр! Мы не зірнулі на хедэр. А Сыракомля пісаў, што сэрца горада — яўрэйскія бажніцы, бо хрысціянства тут «на другім плане». Хедэр лёгка заўважыць, калі рухацца ад касцёла ў цэнтр горада па Першамайскай. Драўляны двухпавярховы будынак вельмі простага выгляду пафарбаваны ў колер, дзякуючы якому, калі верыць даўняй яўрэйскай легендзе, зло, прымаючы фарбу за кавалачак неба, ніколі не апусціцца на горад.

Падарожнічала
Святлана ВОЦІНАВА.

Извещение о проведении 87-го открытого аукциона по продаже земельных участков в Солигорском районе 3 января 2019 г.

№ лота	1	2	3	4
Предмет аукциона	Право заключения договора аренды земельного участка			
Адрес земельного участка	**Солигорский р-н, Чижевичский с/с, п. Чижовка, ул. Рябиновая, 15**	**Солигорский р-н, Зажевичский с/с, аг. Зажевичи, ул. Школьная, 27**	**г. Солигорск, ул. К. Заслонова, между домами № 59 и № 61**	**Солигорский р-н, г. п. Старобин, ул. Коржа, 13**
Кадастровый номер	625085412601000462	625081701601000925	625050100001003126	625056200001001990
Площадь, га	0,1549	0,1520	0,1606	0,0911
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества (целевое назначение)	Размещение объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома)		Размещение объектов розничной торговли (строительство и обслуживание объекта «Магазин между домами № 59 и № 61 по ул. Константина Заслонова в г. Солигорске»)	Размещение объектов розничной торговли (строительство и обслуживание торгового павильона)
Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории*	Имеется подъезд с песчано-гравийным покрытием, возможность подключения к сетям электроснабжения и газоснабжения	Имеется подъезд с песчано-гравийным покрытием, возможность подключения к сетям электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения и связи	Имеется транспортная и инженерная инфраструктура	Имеется транспортная и инженерная инфраструктура
Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций и сооружений	Ограничений в использовании земель нет	Земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, – 0,0017 га	Земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиофикации, – 0,0168 га, электрических сетей – 0,0012 га, сетей и сооружений теплоснабжения – 0,0792 га, электрических сетей – 0,0148 га	Земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиофикации, – 0,0157 га
Начальная цена продажи, руб.	949,94	1 306,04	26 455,64	4 845,75
Сумма задатка, руб.	189,00	261,00	5 291,00	969,00
Срок аренды земельного участка / условия продажи	30 лет / см. пункт 6	30 лет / 1. обеспечить соблюдение требований градостроительного паспорта земельного участка при осуществлении проектирования и строительства; 2. см. пункт 6	10 лет / 1. обеспечить соблюдение требований градостроительного паспорта земельного участка при осуществлении проектирования и строительства; 2. см. пункт 6	20 лет / 1. обеспечить соблюдение требований градостроительного паспорта земельного участка при осуществлении проектирования и строительства; 2. см. пункт 6
Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.	73,50	2 341,62	2 939,16	3 732,99
	+ затраты на объявление в СМИ			

*в разделе указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

Продавец: Солигорский районный исполнительный комитет (далее – райисполком), 223710, г. Солигорск, ул. Козлова, 35.

Порядок проведения аукциона и порядок оформления участия в торгах определяются Гражданским кодексом Республики Беларусь, Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

1. Аукцион состоится в 15.00 3 января 2019 г. по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, зал заседаний райисполкома.

2. **Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы:**

2.1. заявление на участие в аукционе по установленной форме; при подаче заявления представитель юридического лица должен иметь паспорт, доверенность на участие в аукционе и на подписание документов, физическое лицо (или его представитель, участвующий в аукционе по нотариально удостоверенной доверенности) – паспорт;

2.2. копии устава, учредительных документов, свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов (для юридического лица), копию свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования (для индивидуальных предпринимателей), копию паспорта, выписку об открытии в филиале 633 АСБ «Беларусбанк» лицевого счета для возврата задатка (для физических лиц);

2.3. документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на расчетный счет райисполкома (УНН 601061003) № BY75 AKBB 3641 0000 0429 7660 0000 в филиал 633 АСБ «Беларусбанк», БИК AKBBBY21633, с отметкой банка, не позднее срока окончания приема документов на участие в аукционе – 27 декабря 2018 г.;

2.4. гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо заключает с райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по установленной форме.

3. По лотам №№ 1 – 4 осуществляется ежегодная уплата арендной платы согласно кадастровой стоимости земельного участка и его целевому назначению.

4. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с земельными участками и документацией. Осмотр земельных участков осуществляется претендентами на участие в аукционе самостоятельно либо в сопровождении специалиста управления землеустройства райисполкома в согласованное время (рабочие дни) в течение установленного срока приема документов.

5. Аукцион по каждому лоту состоится при наличии не менее двух участников. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов максимальную цену.

6. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:

подписать протокол аукциона в день проведения аукциона;

в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона (в счет оплаты засчитывается сумма внесенного задатка), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения;

не позднее 2 рабочих дней после совершения оплаты заключить с районным (сельским) исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок, после его заключения, государственную регистрацию права на земельный участок;

в течение одного месяца со дня осуществления государственной регистрации права на земельный участок обратиться в райисполком для получения разрешительной документации на проектирование и строительство объекта;

в течение двух месяцев после получения разрешительной документации на проектирование и строительство объекта заключить договор подряда на выполнение проектных работ;

обеспечить разработку проектно-сметной документации в сроки, установленные Положением о порядке определения продолжительности разработки проектной документации на строительство зданий и сооружений, утвержденным приказом Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь от 16 февраля 2005 г. № 40 «Об утверждении и введении изменения в технические нормативные правовые акты в строительстве»;

согласовать и утвердить в установленном порядке разработанную проектно-сметную документацию в течение трех месяцев;

юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю не позднее 6 месяцев, а гражданину не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта приступить к освоению земельного участка;

осуществить строительство жилого дома в сроки, установленные законодательством, иного объекта – в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

7. Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, кабинет 244, с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по рабочим дням со дня опубликования настоящего извещения и по 27 декабря 2018 г. включительно.

Контактные телефоны: 8(0174) 22 77 46, 22 55 23.

Фотаконкурс

У РАКУРСЕ — ШЧАСЦЕ

У ліпені газета «Звязда» сумесна з Міністэрствам інфармацыі запусціла рэспубліканскі творчы фотаконкурс «Шчаслівая сям'я». Даслаць свае здымкі і падзяліцца ўсмешкамі татаў, мам і дзяцей маглі як прафесійныя фатографы, так і аматары.

Было прапанавана шэсць намінацый: «Сямейныя каштоўнасці», «Прыгажосць мацярынства», «У аб'ектыве — тата», «Вялікая сям'я — вялікае шчасце», «Адна дарога на дваіх», «Разам працуем — разам адпачываем».

Як паведаміла **намеснік начальніка інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення Міністэрства інфармацыі Галіна ГУСАКОВА**, за некалькі месяцаў (прыём заявак скончыўся на пачатку лістапада) на конкурс паступіла каля 250 работ. І хоць класік пісаў, што ўсе шчаслівыя сем'і падобныя адна на адну, прагледзеўшы здымкі, запэўніваем: кожная з іх унікальная.

Пераможцаў у хуткім часе чакае ўрачыстая цырымонія віншавання і ўручэння памятных дыпломаў. А найлепшыя фота мы ўжо сёння пачынаем друкаваць на старонках «Сямейнай газеты».

«Вечаровы партрэт». Фота Міхаіла КАПЫЧКА (Магілёў). Намінацыя «Вялікая сям'я — вялікае шчасце».

Нашы

«Звязда» адкрывае «Жаночыя тайны»

Жыццё не мёду піццё: яно (не мне вам казаць) падкідвае безліч пытанняў. А вось адказаў...

Ну вось чаму, напрыклад, жанчыны кахаюць адных, а замуж выходзяць за іншых? Чаму баяцца часам нараджаць дзяцей? Чаму нараджаюць, але, што часта здараецца, гадуюць без бацькі (ва ўсякім разе, без роднага)? Чаму ў сорак і, можна сказаць, нарэшце сустрэўшы *свайго чалавека*, замест нумара тэлефона ды адраса пакідаюць яму кароткае слова «ўдачы!», а потым самі шукаюць сустрэч? Чаму здраджваюць, пакутуюць і «раствараюцца ў каханых, як цукар у шклянцы кіпню», каб пасля...

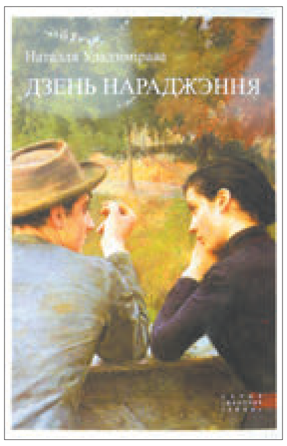

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Джэк Лондан пісаў, што ў жаночай логіцы ёсць нешта забойнае для здаровага розуму.

І тым не менш вывучаць гэту логіку ўсё роўна трэба і нават хочацца, балазе «падручнікаў» больш чым дастаткова.

У якасці новага можа паслужыць, напрыклад, зборнік навел «Дзень нараджэння» звяздоўкі Наталлі Уладзіміравай (яна ж Карпенка), якім выдавецкі дом «Звязда» распачаў серыю «Жаночыя тайны».

Іх, гэтых самых тайн, у першай кніжачцы, на жаль, не так ужо і шмат, аднак кожная з іх вартая ўвагі ды роздуму, кожная па-свойму павучальная і пазнавальная, бо ўсе яны ўзятыя з жыцця — сучаснага, гарадскога і вясковага, такога, як ёсць...

Напэўна, таму з гераінямі ды героямі зборніка можа зусім незаўважна праляцець доўгі восеньскі вечар, куды бліжэйшай падацца дарога ў маршрутцы, карацейшай і, можа, нават прыемнай — чарга ў паліклініцы.

Кніжка, што зручна, не зойме шмат месца ў жаночай сумачцы ці ў кішэні мужчынскага пінжака. І пры гэтым не згубіцца на кніжнай паліцы, бо праз нейкі час яе (напісаную, дарэчы, добрай беларускай моваю і без маралізатарства) захочацца прачытаць яшчэ раз. Альбо з гэтай жа серыі купіць сабе новых...

Выпуск іх, новых «жаночых тайнаў», як растлумачылі ў выдавецтве, цалкам магчымы, але (нічога не зробіш — рынак!) у тым выпадку, калі будзе попыт на першыя.

За ўсе кнігарні, вядома ж, не скажу. У найбліжэйшай ад дома «Дзень нараджэння», па словах гандляроў, прадаецца добра. Пытайцеся!

Валянціна ДОЎНАР.

Парады дачніка

Дамашні рэцэпт запраўкі для баршчу

Хачу расказаць пра сталовыя буракі, іх вартасці і, вядома ж, пра запраўку для баршчу з буракамі і шэрагам іншых кампанентаў агародных культур.

Запраўка для баршчу з буракоў з яблыкамі Антонаўка і іншымі агароднымі культурамі можа зацікавіць нават сапраўдных гурманаў.

Такім чынам, бяром 2,5 кг тольκі што ўбраных салодкіх і смачных сартавых буракоў. Дадаём сюды 1 кг маладой морквы, а таксама па паўкілаграма цыбулі, салодкага перцу і яблыкаў Антонаўка. Усё наразаем або шаткуем на камбайне, а затым добра перамешваем. Да гэтай нарэзкі дадаём 4 ст. лыжкі цукру і 2 ст. лыжкі солі. Зноў усё акуратна змешваем і пакідаем у вялікай каструлі на 3 гадзіны. Пасля 3-гадзіннай вытрымкі дадаём у каструлю 200 г сланечнікавага алею і 50 г 9-працэнтнага воцату. Размяшаўшы, варым 15—20 хвілін на маленькім агеньчыку. Пасля варкі раскладваем у шкляныя паўлітровыя слоікі і закручваем. Слоікі ставім дагары нагамі, пакуль не астынуць. Заўважце, у нас ці ў вас атрымаецца каля дзесяці слоічкаў такой цуда-закаткі! Ведайце, што такая запраўка для баршчу павінна быць абавязкова і толькі з яблыкамі Антонаўка. Спрабуйце рабіць гэтую цуда-закатку па маім рэцэпце.

Для вялікай сям'і можна зрабіць два ці тры такія замесы запраўкі з буракоў. Гэтыя запраўкі мы гатуем ужо больш за 20 гадоў.

Яўген САЛАНОВІЧ, дачнік са шматгадовым вопытам.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ЗАКУСКА З СЕЛЯДЦА

***Спатрэбіцца:** 10 бульбін, 1 цыбуліна, 2 селядцы, 100 мл алею, 1 ст. л. гарчыцы, 1 лімон, зяленіва, зерне граната, 2 лаўровыя лісты, соль на смак.*

Бульбу адварыць у мундзіры. Дадаць у ваду соль і лаўровы ліст.

Вычышчанае філе селядца нарэзаць кубікамі. Дробна нарэзаць цыбулю і дадаць да селядца. Для запраўкі разрэзаць лімон напалам, з адной палавіны выціснуць сок. Старанна змяшаць яго з алеем і гарчыцай. Запраўкай паліць селядзец.

Астылую бульбу ачысціць ад лупіны. Зрэзаць верхавіну і дастаць большую частку сярэдзіны чайнай лыжачкай.

Бульба падрыхтавана, засталося нафаршыраваць яе начынкай, раскласці на талерцы і ўпрыгожыць зелянівам і зярнятамі граната.

ГАРБУЗОВЫ ПІРОГ З АПЕЛЬСІНАВЫМ ВОДАРАМ

***Спатрэбіцца. Для цеста:** пшанічная мука — 300 г, цукар — 150 г, соль — 0,5 ч. л., масла (замарожанае) — 200 г, ванілін — 1 г, воцат — 1 ч. л., яечныя жаўткі — 2 шт., сода — 0,5 ч. л. **Для начынкі:** гарбуз — 500 г, цукар — 50 г, цэдра апельсіна — 1 ст. л., сок апельсіна — 2 ст. л.*

У прасеяную муку дадаць соль, цукар, ванілін, соду (пагасіць воцатам), змяшаць.

У муку надзерці на буйной тарцы халоднае масла, пастаянна абвальваючы яго ў муцэ, каб не прыставала да рук. Перацерці муку з маслам да ўтварэння крупкі.

Дадаць жаўткі і зноў перацерці ўсю масу.

Форму для выпякання пірага прамазаць маслам, высыпаць туды 2/3 мучной масы і злёгку ўтрамбаваць яе. Цеста паставіць на гадзіну ў халадзільнік (і тое, што засталося, таксама).

Гатуем начынку. Гарбуз чысцім і надзіраем на дробнай тарцы, дадаём цэдру апельсіна, цукар і апельсінавы сок, змешваем.

Начынку выкладваем на цеста ў форму, раўняем і зверху насыпаем рэшткі цеста.

Ставім пірог у разагрэтую да 170—180 градусаў духоўку на 30—40 хвілін. Гатоваму пірагу даём астыць і дастаём з формы.

РАПТАМ СПАТРЭБІЦЦА

ЯК ЗМАГАЦЦА З КУХОННАЙ МОЛЛЮ?

Перш за ўсё трэба вывучыць змесціва ўсіх ёмістасцяў (аж да пакетаў), у якіх захоўваецца так званая бакалея. Пасля гэтага застаецца зрабіць выбар: усе сапсаваныя прадукты выкінуць так, каб шкоднік «не збег» па дарозе, або знішчыць моль праграваннем (напрыклад, у ЗВЧ), або адправіць прадукты на некаторы час у маразілку.

Шафкі трэба працерці воцатам, не пакінуўшы без увагі нават самую вузенькую шчыліну. Затым адчыніць дзверцы, каб усё добра выветрыць. Свежага паветра моль не любіць. Займацца такой санапрацоўкай давядзецца не адзін дзень.

Ёсць і іншы варыянт. Гэта пасткі, прызначаныя для харчовай молі. Адпужваюць моль пах часнаку, некаторых спецый (духмяны перац, гваздзіка, лаўровы ліст і інш.). Традыцыйнымі сродкамі барацьбы з моллю можна лічыць апельсінавыя (трохі слабейшыя лімонныя) скарынкі, іглічку і газеты са свежай друкарскай фарбай.

У кухні (і ў пакоях) карысна трымаць духмяную пеларгонію і плектрантус. Менавіта гэта расліна з моцным пахам расцёртага лісця мае народную назву «Мольнае дрэва».

А самае галоўнае, трэба абавязкова купляць толькі свежыя прадукты і не трымаць іх доўгі час у цёплым памяшканні. Калі набываеце прадукты для працяглага захоўвання, то абавязкова змяшчайце іх у холад.

ДРУГОЕ ЖЫЦЦЁ

ПАДУШКА-ДЫВАНОК СА ШКАРПЭТАК

«БЕЗ КОРАНЯ І ПАЛЫН НЕ РАСЦЕ» (Беларуская народная прыказка).

Фестывалім!

ТУТ «ПАД ФАНЕРУ» НЕ СПЯВАЮЦЬ

У Віцебску рыхтуюцца да XXX Міжнароднага музычнага фестывалю імя І. І. Салярцінскага. У ім возьмуць удзел і зоркі сусветнай велічыні, графік выступлення якіх на найлепшых сцэнах свету распісаны на гады ўперад.

Традыцыйна фэст пройдзе ў Віцебскай абласной філармоніі.

З 3 па 12 снежня абласны цэнтр без перабольшання стане ўнікальным месцам для аматараў музыкі. Як адзначыла **дырэктар дзяржаўнай канцэртнай установы «Віцебская абласная філармонія» Алена ПАДАЛЯК,** падчас культурнай падзеі дваццаты раз адбудуцца навуковыя чытанні.

Іван Іванавіч Салярцінскі пражыў кароткае жыццё, але назаўсёды ўвайшоў у спіс самых адукаваных людзей планеты. Нарадзіўся ў Віцебску ў 1902 годзе, памёр у 1944-м у Новасібірску. Славу атрымаў як музыказнаўца, музычны і тэатральны крытык, тэарэтык балета, даследаваў пытанні эстэтыкі і псіхалогіі. Ён ведаў больш за 25 моў, каля сотні дыялектаў. Іван Іванавіч сябраваў з Дзмітрыем Шастаковічам, які прысвяціў яго памяці другое фартэпіяннае трыа.

У Віцебску Салярцінскаму стаіць помнік — каля музычнага вучылішча, якое носіць яго імя.

Сёлета на першым канцэрце выступіць заслужаны артыст Расіі Барыс Беразоўскі, адзін з самых таленавітых піяністаў. Крытыкі розных краін называюць яго віртуозам. Ён выканае творы рускіх кампазітараў, у тым ліку Дзмітрыя Шастаковіча.

А падчас урачыстага закрыцця выступіць нашчадак легендарнай рускай дынастыі, лаўрэат міжнародных конкурсаў скрыпач з Францыі Франсуа Піно-Бенуа.

Як сцвярджаюць арганізатары, нават людзі «непадрыхтаваныя», вельмі далёкія ад класічнай музыкі атрымаюць асалоду на канцэртах.

Фактычна за гады правядзення фестывалю вырасла цэлае пакаленне. І хай параўнальна нямнога, але ў абласным цэнтры стала больш тых, хто разумее, што такое сапраўднае мастацтва.

Цікава, што ў праграму гарманічна «ўпішацца» і выступленне віцебскага калектыву сучаснай харэаграфіі.

Па-за фэстам «культурнае меню» філармоніі таксама вельмі багатае і насычанае сюрпрызамі.

У прыватнасці, тут праводзяць музычныя ўрокі для цяжарных і для мам з немаўлятамі. Такім чынам можна навучыцца, напрыклад, спяваць калыханку....

Вельмі папулярнымі сталі выступленні сімфанічнага аркестра філармоніі і іншых калектываў. Цікава, што выступаюць музыканты, выканаўцы і пад адкрытым небам. І штогод на гэтыя канцэрты прыходзіць усё больш людзей.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Чым прыцягальны Глуск?

ДЗЯКУЙ, ПАЛІЯНА

На афіцыйным сайце гарадскога пасёлка ёсць каардынаты гасцініцы жылкамгаса. Канешне, умовы пражывання на аматара, але, калі няма іншых варыянтаў, што доўга думаць. У анкеце, якую мне далі запоўніць, трэба было пазначыць месца работы і пасаду. «А што, калі я звычайная турыстка?» — не пажадала я рассакрэчвацца. «Пішыце тады, што праездам», — запрапанавала тэму рэгістратар. Апартаменты каштавалі каля 11 рублёў. Гэта за пакой у блоку. «Выбірайце любы, — дазволілі мне. — Ключ у дзвярах». Дарэчы, люкс за 35 рублёў аказаўся заняты. Акрамя такіх, як я, вандроўніц, ёсць яшчэ і камандзіраваныя. Мне пашчасціла, што іх было няшмат. Але, каб прыгоды былі не вельмі экстрэмальнымі, лепей браніруйце нумар загадзя.

Умовы пражывання, мякка кажучы, спартанскія. На блок толькі прыбіральня, гарачай вады няма наогул, а адзіны на ўвесь трохпавярховы будынак душ можна наведаць за асобную плату — 3,4 рубля за гадзіну. Мудрая дзяўчынка Паліяна пісьменніцы Элінор Портэр калісьці навучыла мяне радавацца дробязям. І я радавалася, што ў кране «гатэля» ёсць хоць халодная вада, што ў блок да мяне нікога не падсялілі, бо ў дзвярах двух асобных пакояў не было замкоў, а ў адным нават ручкі. Тэлевізара таксама не было, але ж не для гэтага я сюды ехала. Цяжэй было пераканацца сябе, што ў нумары не так холадна, як здаецца. Але я шчыра радавалася, што на вуліцы невялічкі мінус і што вінегрэт, які я купіла, каб павячэраць, да раніцы не сапсуецца нават без халадзільніка. Яго, як вы зразумелі, таксама не было. На жаль, гасцініцы на перыферыі — заўсёды балючае пытанне. І Глуск прапануе не самы дрэнны варыянт. Тутэйшым прадпрымальнікам у сферы аграэкатурызму варта было б узяць гэта на заметку.

МЯСЦОВЫЯ ЦІКАВОСТКІ

Жыццёва-бытавыя выпрабаванні не сапсавалі агульнага ўражання ад Глуска. На вуліцах чыста, людзі ветлівыя, кавярняў хапае, ежа смачная і разнастайная. Мне, напрыклад, спадабалася рыба па-глуску і бліны з тваргом. Ёсць месцы, дзе можна прыемна пасядзець разам з маленькімі дзецьмі. Для іх прадугледжаны асобны куточак.

Асабліва прыгожа каля парку, дзе захаваліся пабудовы XIX стагоддзя. Гарадскі пасёлак вельмі кампактны і зручны для турыста — па ім прыемна гуляць пешшу. Ёсць месцы і для заняткаў спортам. Нават пашкадавала, што не прыхапіла з сабой купальнік: сёлета тут пры гімназіі адкрыўся цалкам абноўлены басейн. Вечарам ён працуе для жыхароў і гасцей населенага пункта.

Мясцовыя жыхары лічаць, што акрамя музея ў іх болей няма чаго і глядзець. Але, маю думку, з гэтага месца ўсё толькі пачынаецца. Тут можна знайсці шмат падказак, куды рухацца далей. Яшчэ дома высветліла, што музей у Глуску далёка не адзін. Захаваннем спадчыны займаюцца тутэйшыя школы і гімназія. У апошняй, напрыклад, музеяў аж два — ткацтва і хлеба. Ухіл робіцца на выхаваўчы працэс, але цікаўнай турыстцы не адмовілі ў іх наведванні. Наадварот, яшчэ і экскурсію правялі. У першым музеі ўразіла колькасць ручнікоў і строяў, пабытавых рэчаў, якімі пры жаданні яшчэ можна карыстацца. Цікава было паглядзець на туфлі, падбітыя драўлянымі цвікамі. Доўга разглядала рукатворнае дрэва, якое пакінулі выпускнікі. На яго лісточках надпісы, хто кім жадаў стаць. Напрыклад, Пётр Тылец марыў быць настаўнікам інфарматыкі. Ён ім стаў і цяпер працуе ў гэтай жа гімназіі. «А як узнікла ідэя стварыць музей хлеба?» — цікаўлюся, калі мы разам з настаўніцай ідзём да яго. «Ну як жа? — здзіўляецца яна. — Трэба, каб дзеці ведалі, у шмат сіл у яго ўкладзена. Аднойчы стала крыўдна, што школьнікі хлеб у сталовай не даядаюць. Вырашылі расказаць, што ён не з паветра бярэцца». Я добра ведаю, наколькі цяжка здабываецца хлеб, але музей сапраўды цудоўны. Тут і вырабы з саломкі, і зробленая рукамі таленавітых настаўнікаў і вучняў сельскагаспадарчая тэхніка, і нават стылізаваны куточак жытла пачатку XX стагоддзя: з калыскай, дубовым куфрам, драўляным ложкам, печчу і жорнамі, на якіх яшчэ можна памалоць зерне.

Не расчараваў і музей школы № 2. Са сцен установы выйшла шмат таленавітых вучняў, якія сталі вядомымі мастакамі, артыстамі, музыкантамі, урачамі, навукоўцамі, спартсменамі. Пра іх з захапленнем расказвае дырэктар школы Алена Слічонак, якая шмат сіл прыклала для таго, каб праліць святло на невядомыя старонкі 95-гадовай гісторыі ўстановы. Дзякуючы ёй знойдзены фотаздымкі былых кіраўнікоў школы. А яшчэ тут захоўваецца калекцыя мастацкіх твораў таленавітага глускага мастака Івана Булгакава.

Пра мясцовыя славутасці можна даведацца адразу ж на вакзале.

СКАРБЫ ГЛУСКАЙ ЗЯМЛІ

Глуску праз два гады спаўняецца 660 гадоў. Але ён не выглядае такім старадаўнім — звычайны раённы цэнтр. Калісьці яго ўпрыгожваў замак, тут знаходзіўся манастыр бернардзінцаў, касцёл, культавыя будынкі, але на працягу стагоддзяў усе гэтыя славутасці знішчалі войны, пажары, людзі. Сярод уладальнікаў Глуска былі прадстаўнікі такіх вядомых магнацкіх родаў, як Сапегі, Радзівілы, але ніякіх звязаных з імі арыгінальных рэчаў, на жаль, не захавалася. Тым не менш вельмі цікава паслухаць, што пра гэтыя часы расказваюць супрацоўнікі музея. Невялікі куточак прысвечаны графу Бандынэлі, больш вядомаму пад імем Альгерд Абуховіч. Нарадзіўся Альгерд у глускай вёсачцы Калацічы, а пахаваны ў Слуцку. Са знакамітым італьянскім родам, прадстаўніком якога з'яўляецца скульптар і мастак XVI стагоддзя Бачо Бандынэлі, беларускі пісьменнік, байкапісец і перакладчык звязаны па жаночай лініі.

У музеі шмат цікавых экспанатаў невядомага паходжання. Напрыклад, вялікае пасярэбранае люстэрка. Падчас вайны яго спрабавалі вывезці ў Германію немцы, але яно было настолькі грувасткае, што яны кінулі яго па дарозе. Адна глуская сям'я забрала каштоўную рэч сабе і толькі нядаўна перадала ў музей: не ўпісвалася ў сучасны інтэр'ер. А яшчэ музейныя работнікі з задавальненнем пацвердзяць версію, што карані Максіма Багдановіча хаваюцца ў тутэйшых краях. Раскажуць пра мясцовы халакост — Мыслачанскую гару, дзе ў вайну расстралялі некалькі тысяч яўрэяў. Кажуць, чарга з людзей, асуджаных на смерць, расцягнулася на некалькі кіламетраў.

Адна з захаваных славутасцяў Глускага раёна — драўляная царква XX стагоддзя ў вёсцы Гарадок. Я, на жаль, не даехала да яе — не хапіла часу, але гэта недалёка ад Глуска і з транспартам ад аўтавакзала няма праблем. Затое наведала ў райцэнтры Богаяўленскую царкву, якая была пабудаваная замест старадаўняй. Праўда, зусім на іншым месцы. На падмурках былой царквы ўзвялі рэстаран «Пціч», які, дарэчы, нядаўна перарабілі ў яшчэ адну царкву. Мясцовыя кажуць, што людзі, якія спраўлялі там вяселлі, былі нешчаслівыя. Новая Богаяўленская царква знакаміта тым, што тут захоўваецца старая ікона, якую знайшоў на гарышчы дома і адрэстаўраваў мастак Іван Булгакаў. У інтэрнэце пішуць, што абраз цудадзейны. А яшчэ ў гэтым храме ёсць абраз Валянціны Мінскай, які мірапточыць. Да яго прыходзіць шмат паломнікаў.

НА ЗАМКАВЫХ РАЗВАЛІНАХ

Дакладней — земляных валах. Бо ад замка, на жаль, нічога не засталося. Пакуль аглядала мясцовасць, а гэта якраз у гарадскім парку, пазнаёмілася з вельмі цікавымі жыхарамі пасёлка — Анатолем Зайцавым і Уладзімірам Чабаном. Апошні паведаміў, што калісьці быў старшынёй тутэйшага пасялковага Савета і шмат чаго зрабіў для захавання гістарычнай спадчыны. Ён з задавальненнем паказаў і расказаў, дзе знаходзяцца старажытныя падземныя хады, якія вядуць за раку Пціч і нават да самога Бабруйска. А да яго, хто не ведае, болей за 40 кіламетраў. Дарэчы, мясцовыя дагэтуль знаходзяць тут рэшткі рознакаляровай кафлі, якой былі ўпрыгожаны пакоі замка...

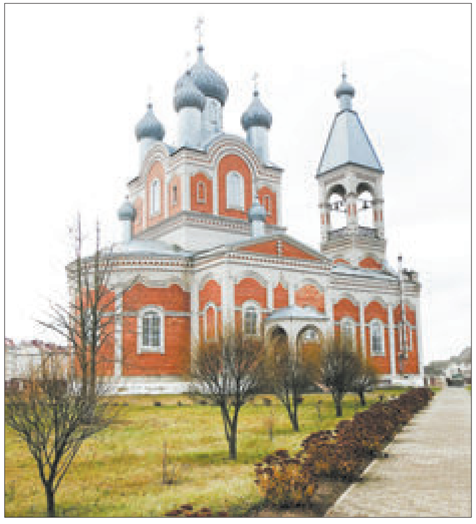
У Богаяўленскай царкве аж два цудадзейныя абразы.

— А яшчэ тут быў цудоўны касцёл, крыжы якога бачылі ажно ў Бабруйску. У ім знаходзіўся арган, які па гучанні лічыўся адным з найлепшых у свеце. Касцёл узарвалі падчас вайны, калі вызвалялі Глуск. У ім немцы захоўвалі боепрыпасы, а нашы з гарматы стралялі ў іх ды трапілі ў будынак, і ён увесь разляцеўся, — расказаў сумную гісторыю былы старшыня.

ЦЭННІК ВАНДРОЎКІ

Два дні знаходжання ў Глуску абышліся мне прыкладна ў 40 рублёў — гэта дарога (пяць рублёў да Бабруйска і тры да Глуска і столькі ж назад), пражыванне і харчаванне. Яшчэ рублёў 30 патраціла на сувеніры. Купіла прыгожую скарбонку вытворчасці тутэйшага Веснаўскага дома-інтэрната, дзе жывуць хворыя, але вельмі таленавітыя дзеці (пра іх я ўжо неадноўчы пісала), і сімпатычнае ўпрыгажэнне, зробленае рукамі мясцовай майстрыхі. Сувенірная лаўка працуе ў музеі, і гэтай установе вельмі патрэбна такая вось фінансавая падтрымка. Рабіць пакупкі тут прыемна яшчэ і таму, што супрацоўнікі за сімвалічную плату праводзяць вельмі добрыя экскурсіі. А знаёміцца са скарбамі роднага краю — сапраўднае задавальненне.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Заверено
Департаментом
по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
26 ноября 2018 года
А.Д. Красинский

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ СЕДЬМОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ТАВАРЫСТВА З АБМЕЖАВАНАЙ АДКАЗНАСЦЮ «ДАТЧ СТАР»

1. Полное наименование: на русском языке – общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – таварыства з абмежаванай адказнасцю «ДАТЧ СТАР».

Сокращенное наименование: на русском языке – ООО «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – ТАА «ДАТЧ СТАР».

2. Общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» (далее по тексту Эмитент) зарегистрировано решением Мингорисполкома от 9 сентября 2008 года в ЕГР за № 191061436.

Место нахождения Эмитента: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, проспект Дзержинского, д. 19, пом. 860. Тел. (017) 337 69 10. E- mail: gh-dom@mail.ru. Сайт Эмитента в глобальной сети Интернет www.grand-house.by.

3. Основным видом деятельности Эмитента является управление недвижимым имуществом.

4. Сумма зарегистрированного уставного фонда Эмитента составляет 4433,10 (четыре тысячи четыреста тридцать три белорусских рубля 10 копеек).

5. Общий объем седьмого выпуска жилищных облигаций Эмитента составляет 1 683 000,00 (один миллион шестьсот восемьдесят три тысячи белорусских рублей 00 копеек). Количество эмитируемых облигаций составляет 990 (девятьсот девяносто) штук.

Номинальная стоимость жилищной облигации седьмого выпуска составляет 1 700,00 (одна тысяча семьсот белорусских рублей 00 копеек) и имеет эквивалент номинальной стоимости равный одному метру квадратному общей площади жилого помещения в 1–3 секции в строящемся «Многоквартирном жилом доме с подземной гараж-стоянкой (№ 1 по генплану в квартале пр-т Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского) со встроенно-пристроенными объектами обслуживания населения» (I очередь строительства, 6–11 секции, II очередь строительства, секции 1–3) в городе Минске.

6. Исполнение обязательств Эмитента по погашению размещенных жилищных облигаций обеспечивается договором добровольного страхования ответственности за неисполнение (ненадлежащее исполнение) обязательств Эмитента облигаций на условиях сострахования, заключенным Эмитентом с Белорусским республиканским унитарным страховым предприятием «Белгосстрах» и со страховым обществом с ограниченной ответственностью «Белкоопстрах». Обеспечение действует в течение всего срока обращения облигаций, а также в течение трех месяцев после окончания срока обращения облигаций, за исключением случаев исполнения обязательств по облигациям в полном объеме до истечения указанного трехмесячного срока.

7. Номера счетов Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций: № BY90MMBN30120336400109330000 в ОАО «Банк Москва-Минск», г. Минск, БИК MMBNBY22; № BY47AEBK30120045758500000000 в ЗАО «БТА Банк», г. Минск, БИК AEBKBY2X.

8. Депозитарное обслуживание Эмитента осуществляет депозитарий Эмитента – Республиканское унитарное предприятие «Республиканский центральный депозитарий ценных бумаг».

Место нахождения депозитария Эмитента: 220004, г. Минск, ул. Мельникайте 2, 4-й этаж.

Дата и регистрационный номер депозитария Эмитента как юридического лица, наименование регистрирующего органа: Мингорисполком, № 100967318 от 06 марта 2003 год.

Номер лицензии Министерства финансов Республики Беларусь № 02200/5200-4-1111.

9. С более подробной информацией и с проспектом эмиссии жилищных облигаций визуально можно ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 10.00 до 17.00 в открытом акционерном обществе «Интертраст групп» по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, д. 28А, комн. 513.

Директор Д.Г. Заморец

Главный бухгалтер Н.Б. Гусева

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БЕЛРЕМСТРОЙСВЯЗЬ»

Предмет торгов – Лот № 1:

1. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29739 (наименование – административное здание; назначение – здание административно-хозяйственное), площадью 1364,8 кв. м.
2. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29741 (наименование – здание РБУ; назначение – здание специализированное иного назначения), площадью 434,0 кв. м.
3. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29744 (наименование – столярный цех; назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель), площадью 635,1 кв. м.
4. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29749 (наименование – склад столярных изделий; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 421,0 кв. м.
5. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29752 (наименование – склад цемента; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 66,5 кв. м.
6. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-29768 (наименование – гараж с мастерскими; назначение – здание специализированное автомобильного транспорта), площадью 830,0 кв. м.
7. Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-74589 (наименование – склад; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 409,7 кв. м.
8. Капитальное строение (наименование – котельная; назначение – здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 17,9 кв. м.

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 140100000001005327, площадью 1,5073 га, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Красногвардейская, д. 114/3

Имущественные права на земельный участок – Право постоянного пользования

Начальная цена без НДС, руб.	**1 335 300,00**	**Размер задатка, руб.**	**9 360,00**
Условия продажи	Наличие договоров аренды		
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		

***Участник аукциона, выигравший торги (лицо, приравненное к победителю аукциона), оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, затраты Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затраты по уплате вознаграждения Организатору аукциона**

Аукцион состоится 29 декабря 2018 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, а также иную информацию об объектах торгов, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 28 декабря 2018 г. до 17.00

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1:
– Капитальное строение, инв. № 400/С-69029 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – блок предочистки), площадью 320,4 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Е;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97343 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 390,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания блока предочистки;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97350 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 12,50 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию блока предочистки;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97331 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 190,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию предочистки;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97381 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 80,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть к зданию блока предочистки;
– липа (12 единиц);
– шкаф распределительный;
– дерен белый (1 единица)

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000002008245, площадью 0,2180 га (назначение – для обслуживания здания блока предочистки (инв. № 400/С-69029)) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121 Е

Начальная цена продажи – 187 481,70 руб. (сто восемьдесят семь тысяч четыреста восемьдесят один рубль семьдесят копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 18 748 руб. (восемнадцать тысяч семьсот сорок восемь рублей)

ЛОТ 2:
– Капитальное строение, инв. № 400/С-89984 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – ангар), площадью 449,7 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Ж;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-69050 (назначение – здание специализированное трубопроводного транспорта, наименование – насосная станция), площадью 187,6 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Ж/1;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97340 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 105,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания автоматической насосной станции, резервуара для воды и здания ангара;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-58952 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар для воды на 500 куб. м), объемом 500 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97349 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 43,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию насосной станции;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97339 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 43,85 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к резервуару для воды;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97334 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 24,45 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию автоматической насосной станции;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97386 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 267,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения здания автоматической насосной станции, резервуара для воды и здания ангара;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97378 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 119,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданию автоматической насосной станции;
– тополь (2 единицы);
– каштан (14 единиц)

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000002008244, площадью 0,4859 га (назначение – для обслуживания здания автоматической насосной станции (инв. № 400/С-69050), резервуара для воды на 500 куб. м (инв. № 4660) и здания ангара (инв. № 400/С-89984)) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121 Ж

Начальная цена продажи 198 385,22 руб. (сто девяносто восемь тысяч триста восемьдесят пять рублей двадцать две копейки) с учетом НДС.
Сумма задатка – 19 838 руб. (девятнадцать тысяч восемьсот тридцать восемь рублей)

ЛОТ 3:
– Капитальное строение, инв. № 400/С-63419 (назначение – здание нежилое, наименование – здание установки контактного выпаривания), площадью 662,4 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Д;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97341 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 165,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания установки контактного выпаривания, резервуара;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-58964 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 250 куб. м, пожарно-аварийный водоем), объемом 250 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97347 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 365,10 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию установки контактного выпаривания;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97335 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 22,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию установки контактного выпаривания;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97385 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 103,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения здания установки контактного выпаривания, резервуара;
– Капитальное строение, инв. № 400/С-97382 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 117,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданию установки контактного выпаривания;
– шкаф распределительный ПР-24-7208;
– липа (4 единицы);
– тополь (2 единицы)

Лот № 3 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000002008243, площадью 0,2356 га (назначение – для обслуживания здания установки контактного выпаривания (инв. № 400/С-63419), резервуара на 250 куб. м ПАВ (инв. № 4702)) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121 Д

Начальная цена продажи 240 008,14 руб. (двести сорок тысяч восемь рублей четырнадцать копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 24 000 руб. (двадцать четыре тысячи рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 4 % от конечной цены продажи объекта. Условия оплаты по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32

Номер р/с для перечисления задатка – р/с BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка – BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 3 января 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентом Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представители организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленное организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов.

Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).
Последний день приема заявлений – 26 декабря 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32– Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Коралл» (продавец) извещает о проведении 29 декабря 2018 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Капитальное строение с инв. № 350/С-75805**, площадью **31,1 кв. м**, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание транспортной проходной. Составные части и принадлежности:** автодорога площадью 376,6 кв. м. Информация о земельном участке: кадастровый номер **340100000002006112** общей площадью **0,2183 га** – для обслуживания здания проходной **(право аренды). Местонахождение:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лепешинского, 7/22	**15 585,13**	1 558,51

Продавец: ОАО «Коралл», г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (0232) 25-64-22 – главный бухгалтер Коваленко Галина Николаевна, 8 (029) 124-12-84 – мастер РСУ Шельмонский Юрий Сергеевич. **Шаг аукционных торгов – 5 % от начальной цены предмета аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1.** Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Коралл»):** р/с BY52 BPSB 3012 1118 8901 993 30000 в Региональной дирекции № 300 ОАО «БПС Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 400051785 **(назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1, задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**. **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 29 ноября 2018 г**. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 27 декабря 2018 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.**

Для участия в аукционе предоставляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **20 (двадцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договора купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. **Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.**

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего РУП «Белгипроводхоз»

№ Лота	Описание	Начальная цена, с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	UAZ 390995 кузов (рама) № ХТТ390995А0401664 / 374100А0422956, 2010 г. в., грузопассажирский вагон	2 451,85	245,19
2	ГРЕЙТ ВОЛЛ ХОВЕР кузов (рама) №LGWFF3A538B102775, 2008 г. в., легковой специальный джип	3 257,99	325,80
3	Станок настольно-сверлильный 2М-112, инв. № 5158, 1981 г. в.	248,35	24,84
4	Установка вентиляционная пылеулавливающая УВП-1200А, инв. № 41602, 2010 г. в.	142,14	14,21
5	Станок шиномонтажный С601, инв. № 5449, 2005 г. в.	209,96	21,00
6	Машина балансировочная ЛС1-01, инв. № 5448, 2006 г. в.	304,88	30,49

Месторасположение Лотов №№ 1, 2, 6: г. Минск, пр-т Машерова, 25. **Месторасположение Лотов №№ 3–5:** г. Заславль, ул. Советская, 122

Условия аукциона: 1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку должен подписать с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 5 (пяти) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона.
2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить Продавцу стоимость, приобретенного на аукционе Объекта в течение 10 (десяти) рабочих дней после подписания договора купли-продажи.
3. Продавец обязуется передать Победителю аукциона (Претенденту на покупку) Объект в течение 20 (двадцати) календарных дней после полной оплаты стоимости, приобретенного на аукционе Объекта.
4. Самовывоз Объекта осуществляется Победителем аукциона (Претендентом на покупку) с места хранения Объекта.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость услуги Организатора аукциона и стоимость затрат Организатора аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
6. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством для Победителя аукциона

Размер штрафа в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609 составляет 1 000,00 белорусских рублей

Аукцион состоится 08.01.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
Продавец: РУП «Белгипроводхоз», 220002, г. Минск, пр-т Машерова, 25-201, тел. 8 (017) 334 35 66.
Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, помещение 9, тел. 8 (017) 324-70-57.
Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, 220004, ул. Кальварийская, д. 4а, BIC банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в открытом аукционе по продаже имущества (Лот №_), принадлежащего РУП «Институт недвижимости и оценки», проводимом 08.01.2019 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 03.01.2019 в 11.00. Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Контактное лицо для осмотра Объектов – Куприянчик Руслан Сергеевич, тел. 8 (029) 651-40-34

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже квартиры, принадлежащей ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи»

Лот № 1. Квартира № 388, инв. № 500/D-708116683. Площадь – 93,9 кв. м. Г. п. – 2013. 3 комнаты. Адрес: г. Минск, пр-т Дзержинского, 23-388. **Начальная цена (без НДС) – 256 000,00 бел. руб. Задаток – 38 400,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %**

Условия аукциона: 1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот № 1 по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку должен подписать с Продавцом договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней с даты подписания протокола о результатах аукциона.
2. Условия оплаты, приобретенного на аукционе Лота № 1: 100 % предоплата в течение 5 (пяти) банковских дней с момента подписания договора купли-продажи.
3. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 1,5 % от цены продажи Лота № 1 в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством для Победителя аукциона

Аукцион состоится 04.01.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
Продавец: ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи», 223012, Минская обл., Минский р-н, г. п. Мачулищи, ул. Солнечная, д. 6, тел. 8 (017) 504-46-06.
Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 4, тел. 8 (017) 324-70-57.
Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, 220004, ул. Кальварийская, д. 4а, BIC банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже квартиры, принадлежащей ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи», проводимом 04.01.2019 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 02.01.2019 в 11.00.
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта – Савельев Тимур Михайлович, тел. 8 (033) 370-06-53

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УП«Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 11.01.2019 г. по продаже имущества, зарегистрированного за Л. К. Пантелеенко

Легковой седан «Мазда» 323, 1995 г. в., бензин, начальной стоимостью 1040 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 6350326.

УНП 190431606

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 18.01.2019 г. по продаже имущества, принадлежащего ООО «Компания Белбул-Интернешнл»

Линия по производству тротуарной плитки – Комплекс «Рифей Полюс» начальной стоимостью 32 500 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 6350326.

УНП 190431606

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Завод «Легмаш», Витебская обл., г. Орша, Восточный переулок, 17

Предмет аукциона: объекты недвижимого имущества, расположенные по адресу: Витебская обл., Дубровенский р-н, Малобаховский с/с , 4

Башня водонапорная (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер **241/С-7052**, составные части и принадлежности: резервуар-бак, ствол, технологический колодец

Башня водонапорная (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер **241/С-7054**, составные части и принадлежности: резервуар-бак, ствол

Дорога асфальтобетонная (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер **241/С-7053**

Эстрада (сооружение специализированное культурно-просветительного и зрелищного назначения), **241/С-7055**

Бассейн (сооружение специализированное физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения), инв. номер **241/С-7056**

Уборная (здание специализированное иного назначения), инв. номер **241/С-7057**, общ. пл. **25,5** кв. м

Овощехранилище (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер **241/С-7058**, общ. пл. **35** кв. м, составные части и принадлежности: сход

Здание склада (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер **241/С-7059**, общ. пл. **38,1** кв. м

Кладовая (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), **241/С-7060**, общ. пл. **30,3** кв. м

Здание склада (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер 241/С-7061, общ. пл. **101,2** кв. м

Прачечная (здание специализированное для бытового обслуживания населения), инв. номер **241/С-7062**, **18,9** кв. м

Столовая (здание специализированное для общественного питания), инв. номер **241/С-7063**, общ. пл. **591,3** кв. м, составные части и принадлежности: три пристройки, навес

Подсобные помещения (здание специализированное иного назначения), инв. номер **241/С-7064**, общ. пл. **11,1** кв. м

Здание насосной (здание специализированное коммунального хозяйства), инв. номер **241/С-7065**, общ. пл. **18,5** кв. м

Здание насосной (здание специализированное коммунального хозяйства), инв. номер **241/С-7066**, общ. пл.**16,6** кв. м

Здание склада (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер **241/С-7067**, общ. пл. **92,9** кв. м

Баня (здание специализированное для бытового обслуживания населения), инв. номер **241/С-7068**, общ. пл. **93,3** кв. м

Сведения о земельном участке: предмет аукциона расположен на земельном участке с кадастровым номером 222482900001000003, общ. пл. 2,8148 га, предоставленным продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений пионерского лагеря «Дружба» (участок № 1).
Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона водного объекта (река Днепр), площадь 1,5907 га; ограничения (обременения) прав: водоохранная зона водного объекта (ручей Табора), площадь 0,7600 га; ограничения (обременения) прав: водоохранная зона водного объекта (ручей Табора), площадь 0,3695 га; ограничения (обременения) прав: прибрежная полоса водного объекта (река Днепр), площадь 0,0946 га; ограничения (обременения) прав: придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильной дороги, площадь 0,1000 га; ограничения (обременения) прав: охранная зона линии электропередачи напряжением свыше 1000 В, площадь 0,0330 га

Начальная цена с НДС 20 %	**82 477,74 белорусского рубля (снижена на 50 %)**

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» в номере от 14.11.2018

Дата и время проведения аукциона	**20.12.2018** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**18.12.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29

Предмет аукциона

Лот № 1. **Здание навеса для инкассаторских автомобилей** (здание специализированное автомобильного транспорта), общ. пл. **70,8 кв. м**, инв. № **342/С-146166**, по адресу: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Мирошниченко, 25а. Земельный участок на праве аренды до 03.09.2067. Доля в праве аренды – 4439/10000. Общ. пл. земельного участка – 0,0493. Начальная цена с НДС 20 % – **4 800,00 бел. руб.**

Лот № 2. **Квартира № 2**, общ. пл. **74,3 кв. м**, инв. № **500/D-70591**, по адресу: **г. Минск, ул. Карла Маркса, 33-2.** Начальная цена без НДС – **244 000,00 бел. руб.**

Лот № 3. **Квартира № 7**, общ. пл. **51,2 кв. м**, инв. № **500/D-70608**, по адресу: **г. Минск, ул. Карла Маркса, 33-7.** Начальная цена без НДС – **174 000,00 бел. руб.**

Лот № 4. **Квартира № 8**, общ. пл. **78,6 кв. м**, инв. № **500/D-70609**, по адресу: **г. Минск, ул. Карла Маркса, 33-8.** Начальная цена без НДС – **253 000,00 бел. руб.**

Лот № 5. **Квартира № 12**, общ. пл. **67,8 кв. м**, инв. № **500/D-70611**, по адресу: **г. Минск, ул. Карла Маркса, 33-12.** Начальная цена без НДС – **224 000,00 бел. руб.**

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок заключения договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Ограничения (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятника историко-культурного наследия по Лотам №№ 2–5. Новый собственник материальной историко-культурной ценности обязан в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности подписать охранное обязательство. Невыполнение этого требования является основанием для признания сделки недействительной

Условия оплаты предмета аукциона: победитель аукциона или единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % (далее – единственный участник аукциона), обязан произвести оплату в размере 100 % стоимости имущества не позднее **20** рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.
Передача предмета аукциона победителю аукциона (единственному участнику аукциона), заключившему договор купли-продажи, производится по акту приема-передачи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента полной оплаты стоимости недвижимого имущества.
Победителю аукциона (единственному участнику аукциона) обратиться за государственной регистрацией перехода права собственности на недвижимое имущество после передачи ему имущества в установленном порядке.
Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, заключением (удостоверением) договора купли-продажи, в том числе оплатой государственной пошлины, государственной регистрацией договора и перехода права собственности на недвижимое имущество, а также с удостоверением сделки, включая оплату государственной пошлины, несет победитель аукциона (единственный участник аукциона), заключивший договор купли-продажи

При приобретении Лота № 1 победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи асфальтированной площадки (инв. №. 50047719) – 720,00 бел. руб. с НДС 20 %, а также возмещает стоимость услуг по оценке Лота № 1 и асфальтированной площадки – 484,00 бел. руб. без НДС 20 %.
При приобретении Лота № 2 победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи следующего имущества: водомер ((счетчик горячей воды), инв. № 61692577) – 72,30 бел. руб. с НДС 20 %, водомер ((счетчик холодной воды), инв. № 61692576) – 72,38 бел. руб. с НДС 20 %, кухонная плитка CEZARIS ПГ 2100-01 (инв. № 61692982) – 142,94 бел. руб. с НДС 20 %.
При приобретении Лота № 5 победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи следующего имущества: счетчики учета воды (инв. №60004411) – 24,76 бел. руб. с НДС 20 %, счетчики учета воды (инв. № 60004412) – 24,76 бел. руб. с НДС 20 %, кухонная плитка CEZARIS ПГ 2100-01 (инв. № 61692983) – 142,94 бел. руб. с НДС 20 %

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**15.01.2019** в 15.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**11.01.2019** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Открытое акционерное общество «Управление механизации № 79» извещает о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества, проводимых на электронной торговой площадке «ТОРГИБЕЛ»

№ Лота	Описание предмета электронных торгов	Начальная цена с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Задаток, бел. руб.
281118001	Башенный кран КБ-408 (заводской № 8, год выпуска 1989)	48 620,00	4 900,00

Местонахождение предметов торгов: г. Минск, ул. Селицкого, 27А. **Шаг электронных торгов** – 5 %

УСЛОВИЯ

1. Победитель электронных торгов (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи Предмета (Предметов) электронных торгов по истечении 10 (десяти) банковских дней с момента определения Победителя электронных торгов (Претендента на покупку).
2. Победитель электронных торгов (Претендент на покупку) должен оплатить Продавцу стоимость приобретенного на электронных торгах Предмета (Предметов) электронных торгов в течение 10 (десяти) банковских дней после подписания договора купли-продажи.
3. Победитель электронных торгов (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору электронных торгов стоимость затрат на организацию и проведение электронных торгов на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя электронных торгов.
5. Победитель электронных торгов (Претендент на покупку) – нерезидент Республики Беларусь оплачивает стоимость приобретенного на электронных торгах предмета электронных торгов в российских рублях, долларах США (по соглашению сторон) по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату, оговоренную в договоре купли-продажи. Ставка налога на добавленную стоимость при продаже предметов электронных торгов нерезиденту Республики Беларусь (экспорт) в соответствии с Налоговым Кодексом Республики Беларусь устанавливается в размере ноль (0) процентов

Дата и время начала проведения электронных торгов 10 декабря 2018 года в 11.00 (по времени на ЭТП «ТОРГИБЕЛ»)

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом ЭТП "ТОРГИБЕЛ" с соблюдением требований Положения о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденных постановлением Совета Министров РБ № 608 от 12 июля 2013 г.
Продавец: ОАО «УМ № 79», 220075, г. Минск, ул. Селицкого, 27А, тел./факс (+375 17) 344-10-20, (+375 29) 179-00-50.
Организатор электронных торгов: ОАО «УМ № 79», 220075, г. Минск, ул. Селицкого, 27А, тел./факс (+375 17) 344-10-20, (+375 29) 179-00-50.
Оператор электронной торговой площадки: РУП «Институт недвижимости и оценки» 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, тел. 8 (017) 306-00-57.
Электронный адрес ЭТП: http://торги.бел.
Задаток перечисляется на р/с BY68BPSB30121543370789330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», BIC банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в электронных торгах по продаже имущества, принадлежащего ОАО «УМ № 79» (Лот № ________), проводимых 10 декабря 2018 г. Перечисление задатка производится не позже срока окончания приема документов на участие в электронных торгах – 06.12.2018 г. Лицо, желающее принять участие в электронных торгах в отношении нескольких предметов электронных торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из этих предметов.
Аккредитация, регистрация и участие в электронных торгах осуществляются на ЭТП «ТОРГИБЕЛ».
Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами: 06.12.2018 г. в 11.00.
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Предметами. Контактное лицо для осмотра Предметов электронных торгов – Грудько Николай Адамович, тел. +375 (29) 179-00-50. Детальная информация о порядке участия в электронных торгах размещена на сайте ЭТП «ТОРГИБЕЛ» (http://торги.бел.)

Нефармат

ГОЛАЯ ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Днямі на вочы трапілася інфармацыя аб тым, што ў невялікім англійскім гарадку маці, якія страцілі дзяцей, сфатаграфаваліся агаленыя для календара, які называецца «Моцныя мамы Сохэма». Такім чынам жанчыны ажыццявілі дабрачынны праект. Ён ставіў сабе за мэту сабраць грошы для адной з бальніц і фонду ахвяр дарожна-транспартных аварый.

Усе мадэлі з гэтага календара ў розны час пахавалі дзяцей. Адна з іх, паводле яе ж азначэння, накіравала сваё гора на стваральную працу дзеля іншых. Кабета аб'яднала такіх жа жанчын для дабрачыннай акцыі. А падобнай фотасесіяй яна хацела паказаць, што нават пасля самай страшнай трагедыі трэба працягваць жыць. «Што нам цяпер, надзець чорнае і сядзець у куце да канца жыцця? — гаварыла яна. — Пакуты, праз якія мы прайшлі, навучылі нас таму, што жыццё вельмі кароткае для гэтага». Адным словам, дванаццаць жанчын з рознымі фігурамі, асобныя, з лішняй вагой не пасаромеліся зняцца без адзення. Праўда, фатограф зрабіў сваю работу прафесійна, усе інтымныя месцы геραінь карцінак нейкім чынам прыкрытыя. На агульным здымку яны крыху нагадваюць карціны Клода Манэ. Наогул, да мастацкіх характарыстык календара няма асаблівых прэтэнзій. На Захадзе, і не толькі там, здаецца, становіцца модна рабіць такія календары. То пажарныя, то паліцэйскія могуць паказаць свае атлетычныя целы і зарабіць грошы. Не кажучы ўжо пра сімпатычных служачых банкаў жаночага полу альбо сакратарак у стылі вамп. З аднаго боку — бяспройгрышная рэклама, з другога — сапраўды арыгінальны спосаб заробку на якія-небудзь патрэбы.

Але ж у выпадку з матулямі Сохэма маем крыху другі паварот, іншую, што называецца, тэму... Напрыклад, некалькі гадоў таму маю ўвагу прыцягнуў факт, што ў вёсках Грузіі нават у спёку шмат жанчын ходзяць у чорных сукенках. Потым мне растлумачылі чаму. Аказваецца, справа ў мясцовых звычаях. Жанчына, якая пахавала мужа альбо каго з дзяцей, ходзіць у чорным адзенні да канца жыцця. Вядома, нельга параўноўваць менталітэт жыхароў грузінскай вёскі і еўрапейскага горада.

Я ні ў якім разе не стала б асуджаць гэтых брытанскіх жанчын. Каляндар стаў для іх першым этапам сумеснай работы. Потым яны арганізавалі нешта накшталт клуба моцных маці. І не дай бог нікому стаць членам такога клуба. Але сам факт з'яўлення падобнага календара як спосабу зарабіць грошы сведчыць аб тым, што і там з дабрачыннасцю не ўсё гладка. Не вельмі адклікаецца сучасны індывід інфармацыйнага грамадства на заклік дапамагчы другому. Яго, гэтага індывіда, трэба крыху падштурхнуць.

Думаю, усе заўважылі, ці многа просьбаў у інтэрнэце, на тэлебачанні, у газетах ахвяраваць грошы на аперацыі або курс лячэння для дзяцей за мяжой. Шчыра кажучы, ці кожны з нас ахвяраваў хоць па рублі на такія адчайныя заклікі? Магу прыгадаць са свайго жыццёвага вопыту, як перапічвалі з мужам на рахунак адной сям'і, якая гадуе хворых блізнят, а іх бацька таксама захварэў на анкалогію. Потым аднойчы ўвагу прыцягнула аб'ява, калі прасілі грошай хворай маладой настаўніцы. Яшчэ раз спісала колькі рублёў з рахунку мабільнага на аперацыю дзіцяці... Але ж гэта ўсё нейкія разавыя і нязначныя адлічэнні. Правяла нешта накшталт невялічкага сацыялагічнага даследавання ў асяроддзі сяброў і знаёмых. Вынікі не парадавалі: мала хто, зусім мала хто дапамагаў. І нібы прачытаўшы мае думкі, толькі што пазваніла дачка. Яна ў мінскім метро прачытала аб'яву, што дзіцяці патрабуецца аперацыя коштам у 800 тысяч долараў. Гэта аграмадная сума. А дзіця на здымку — нібы анёлачак. Вось і перакінула са свайго тэлефоннага рахунку два рублі. І тады я падумала, што нават студэнты, не кажучы ўжо пра нас, працуючых, маглі б штомесяц ахвяраваць рубель са стыпендыі. Адна з маіх апытаных рэспандэнтак сказала, што яна гатовая напісаць заяву, каб з зарплаты кожны месяц спісваўся б, напрыклад, рубель альбо два ці тры. Бо самой пералічваць рукі не даходзяць. Ды трэба, каб існаваў фонд, куды гэтыя грошы паступалі б. Фонд мог бы быць нават электронным, без удзелу людзей, як гарантыя таго, што грошы пойдуць строга па прызначэнні.

Існуючых жа фондаў і намаганняў дабрачынных арганізацый сёння, як бачым, недастаткова. Таму трэба думаць, моцна думаць, як стварыць падобныя скарбонкі і як выхоўваць грамадскую думку. Хадзіць бацькам хворых дзяцей з працягнутай рукой па багатых фірмах і людзях — справа амаль што марная. Многія бізнесмены кажуць прыкладна так: я плачу вялікія падаткі. І гэта праўда. А вось рабіць маленькі ўнёсак рэгулярна, відаць, па сілах кожнаму. Хоць бы за тое, што прырода падарыла табе і тваім дзіцяці лепшае здароўе і магчымасці і не выбрала цябе сваёй ахвярай. Таму мы ўсе ў даўгу перад тымі, хто спрабуе выратаваць сваіх дзяцей і блізкіх ды хапаецца за саломінку, хай тонкую і кволую. І мы павінны, проста абавязаны даць ім шанц.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.01	16.54	7.53
Віцебск —	8.57	16.37	7.40
Магілёў —	8.51	16.44	7.53
Гомель —	8.40	16.48	8.08
Гродна —	9.15	17.10	7.55
Брэст —	9.08	17.19	8.11

Месяц

Поўня 23 лістапада.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *Васіля, Віктара, Івана, Мацвея, Мікалая, Міхаіла, Сцяпана, Фёдара.*
К. *Дар'і, Маргарыты, Блажэя, Сатурніна, Сцяпана, Фрэдэрыка.*

Фота Андрэя САЗОНАВА.

ЗАЎТРА

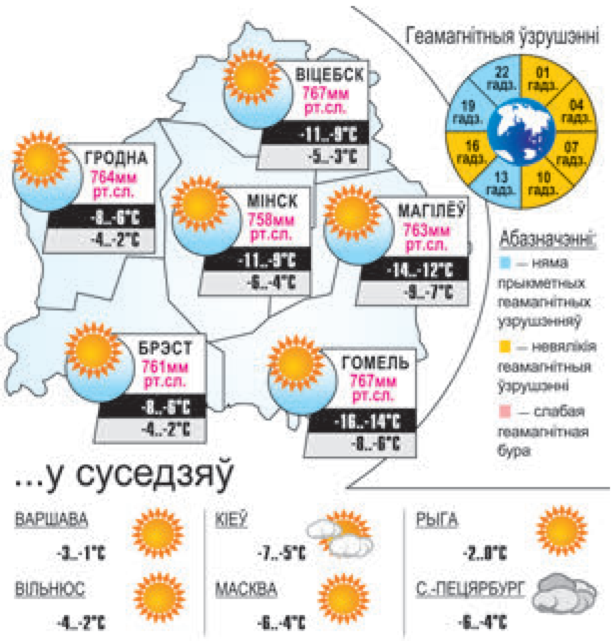

Даты Падзеі Людзі

29 ЛІСТАПАДА

У краіне

1817 год — створана канспіратыўнае студэнцкае таварыства філаматаў (аматары навукі, ведаў) у Віленскім універсітэце. Членамі таварыства ў розныя гады былі Адам Міцкевіч, Ян Чачот, Тамаш Зан, Ігнат Дамейка. Існавала да 1823 года.

1830 год — у Беларусі, Польшчы і Літве пачалося паўстанне супраць царскай Расіі за аднаўленне Рэчы Паспалітай у межах 1772 года. Ужо 30 лістапада паўстанцы авалодалі Варшавай. Расійскія войскі вымушаны былі адступіць з Варшавы. Значная частка іх сканцэнтравалася ў Беларусі. У Варшаве быў сфарміраваны Часовы ўрад. У студзені — лютым 1831 года ў Беларусі і Літве быў створаны падпольны Віленскі цэнтральны паўстанцкі камітэт. У сакавіку — красавіку 1831 года паўстанне ахапіла Ашмянскі, Браслаўскі, Віленскі, Дзісенскі паветы. Да канца мая 1831 года ў Віленскай і Мінскай губернях паўстанне было задушана, але працягвалася ў Гродзенскай губерні, у Пінскім, Мазырскім, Рэчыцкім, Навагрудскім паветах, што перашкаджала расійскім войскам наступаць на Польшчу. У жніўні 1831-га паўстанне ў Беларусі і Літве пацярпела паражэнне, хоць асобныя атрады дзейнічалі і ў верасні.

1948 год — нарадзіўся (Украіна) Уладзімір Мікалаевіч Шымаў, беларускі вучоны-эканаміст, дзяржаўны дзеяч, доктар эканамічных навук, прафесар, заслужаны работнік адукацыі. З 2002 года — рэктар Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. Аўтар навуковых работ па праблемах тэорыі і метадалогіі эканамічнай эфектыўнасці вытворчасці, метадалогіі і практыкі прагназавання развіцця складаных сацыяльна-эканамічных сістэм, эканамічнай (вартаснай) ацэнкі прыродных рэсурсаў і прыродна-рэсурснага патэнцыялу тэрыторыі.

У свеце

1906 год — нарадзіўся Раман Лазаравіч Кармэн, расійскі і савецкі рэжысёр, аператар, журналіст, сцэнарыст, народны артыст СССР, Герой Сацыялістычнай Працы. Лаўрэат Ленінскай і чатыры разы Дзяржаўнай прэміі СССР. Сярод вядомых работ такія фільмы, як «Іспанія» (1939); «Разгром нямецкіх войскаў пад Масквой» (1942); «Ленінград у барацьбе» (1942); «Берлін» 1945); «Суд народаў» (1946, пра Нюрнбергскі працэс); «Аповесць пра нафтавікоў Каспія» (1953) і многія іншыя. Памёр у 1978 годзе.

1966 год — нарадзіўся Яўген Міронаў, расійскі акцёр, народны артыст Расійскай Федэрацыі. Здымаўся ў фільмах «Анкор, яшчэ анкор!», «Стомленыя сонцам», «Мусульманін», «У жніўні 44-га» і іншых. Двухразовы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Расіі. Мастацкі кіраўнік Дзяржаўнага тэатра нацый з 2006 года.

УСМІХНЕМСЯ

Пасля таго як прадаўшчыца Люся перайшла працаваць з гарэлачнага аддзела ў малочны, яе чамусьці перасталі называць «Гэй, прыгажуня!».

Аўтасэрвіс. Кліент глядзіць рахунак і пытаецца ў майстра:

— А што за пункт «практ» — 90 руб.?

Майстар:

— Не практаціла! Выкрэсліваем...

Фраза «Я сын пракурора» так і не змагла адпудзіць мядзведзя.

На твары жонкі ні адзін мускул не ўздрыгнуў, калі муж ёй у сваёй здрадзе прызнаўся. А вось на назе не вытрымаў, уздрыгнуў.

— Доктар, а які ідэальны рост пры маёй вазе?
— Чатыры метры.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4177.

Нумар падпісаны ў 19.30 28 лістапада 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12